

อิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อ
พฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี

นัทธมน ทับทิมไทย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิจัย วัตถุประสงค์และสถิติการศึกษา

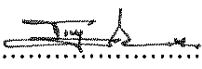
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

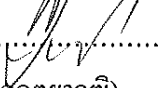
มิถุนายน 2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

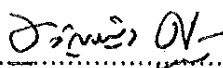
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ นัทธมน ทับทิมไทย ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัย วัตถุประสงค์และสถิติการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

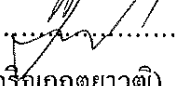
..........อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.เสกสรรค์ ทองคำบรรจุ)

..........อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.สรพงษ์ เจริญกฤตยาวุฒิ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..........ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวัญหญิง ศรีประเสริฐภาพ)

..........กรรมการ
(ดร.เสกสรรค์ ทองคำบรรจุ)

.... กรรมการ
(ดร.สรพงษ์ เจริญกฤตยาวุฒิ)

..........กรรมการ
(ดร.ธนะวัฒน์ วรรณประภา)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัย วัตถุประสงค์และสถิติการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.สญา สุระวิชิตระกุล)

วันที่ 26 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2513

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก อาจารย์ ดร.เสกสรรค์ ทองคำบรรจง อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์สรพงษ์ เจริญฤทธยาวุฒิ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งได้กรุณาเสียสละเวลา ดูแลให้คำปรึกษาแนะนำ ถ่ายทอดความรู้และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องทุกขั้นตอนของการวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาชี้แนะข้อบกพร่องในงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ตลอดจนคำแนะนำแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขจนเกิดความสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์ ดร.ณัฐฤตา งามมีฤทธิ์ อาจารย์ชิตาพร พิศยุบุตร โตะวิเศษกุล อาจารย์ ดร.จงดล บัวแก้ว ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบให้คำแนะนำ และแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้และหลักการต่าง ๆ รวมทั้ง ผู้วิจัยที่ได้ให้ศึกษาแนวคิด ข้อมูลสำหรับค้นคว้าผ่านตำราและเอกสารงานวิจัย ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญให้ผู้วิจัยนำมาประยุกต์ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ และขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ ให้คำแนะนำ และแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณกลุ่มตัวอย่างทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี และขอขอบคุณเพื่อนครูทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและคำแนะนำต่าง ๆ

ขอขอบคุณรุ่นพี่และเพื่อนนิสิตปริญญาโท สาขาวิจัย วัฒนผลและสถิตติการศึกษากุญชรานันท์ ที่ได้ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบคุณผู้บริหารและคณะครูสายชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลชลบุรี ที่ได้ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และญาติพี่น้อง ผู้ซึ่งคอยสนับสนุนและคอยเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

นัทธมน ทับทิมไทย

58910155: สาขาวิชา: วิชา วัตถุประสงค์และสถิติการศึกษา; วท.ม. (วิชา วัตถุประสงค์และสถิติการศึกษา)

คำสำคัญ: อิทธิพลของความรู้ พรบ. คอมพิวเตอร์/ พฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต/
นักเรียนระดับมัธยมศึกษา

นักทมน ทับทิมไทย: อิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำ
ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี (INFLUENCE OF KNOWLEDGE RELATED TO THE
COMPUTER CRIME ACT ON CYBERBULLYING AMONG SECONDARY SCHOOL
STUDENTS IN CHONBURI PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: เสกสรรค์
ทองคำบรรจง, วท.ค., สรพงษ์ เจริญกฤตยาวุฒิ, Ph.D. 95 หน้า. ปี พ.ศ. 2563.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของความรู้เกี่ยวกับ
พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง
ทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา และ 2) เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับ
พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์กับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทาง
อินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามระดับชั้นปี ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2562 ในจังหวัดชลบุรี สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต18 รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,090 คน โดยการสุ่มตัวอย่าง
ใช้แบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบวัดพระราชบัญญัติว่าด้วย
การกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และแบบวัดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต สถิติที่ใช้
ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอย
อย่างง่าย

ผลทดสอบด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ พบว่า ระดับความรู้เกี่ยวกับ
พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทาง
อินเทอร์เน็ตมีความแตกต่างกันระหว่างนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่แตกต่างกัน นอกจากนี้
ผลการศึกษาด้วยการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย พบว่า ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วย
การกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ส่งอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตเฉพาะ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 เท่านั้น ในขณะที่ผลการศึกษากลับพบว่า ความรู้เกี่ยวกับ
พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ไม่ส่งอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง
ทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2-6 แต่อย่างใด

58910155: MAJOR: EDUCATIONAL RESEARCH, MEASUREMENT AND STATISTICS; M.Sc. (EDUCATIONAL RESEARCH, MEASUREMENT AND STATISTICS)

KEYWORDS: THE EFFECT OF KNOWLEDGE RELATED TO THE COMPUTER/ CYBERBULLYING/ SECONDARY SCHOOL STUDENTS

NATAMON TABTIMTHAI: INFLUENCE OF KNOWLEDGE RELATED TO THE COMPUTER CRIME ACT ON CYBERBULLYING AMONG SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN CHONBURI PROVINCE. ADVISORY COMMITTEE: SAKESAN TONGKHAMBANCHONG, Ph.D., SORRAPONG CHAROENKITTAYAWUT, Ph.D. 95 P. 2020.

The objectives of this research were; (i) to analyze changes of knowledge related to the computer crime act and cyberbullying behaviors among secondary school students in Chonburi Province according to the grade (grade 7-12), and (ii) to investigate an influence of knowledge related to the computer crime act on cyberbullying behaviors among secondary school students in Chonburi Province, Thailand. The sample selected by the multi-stage sampling consisted of 1,090 secondary school students who were studying in schools in Chonburi Provinces under the secondary educational service area office 18. The research instrument used in this study was questionnaire consisting of two main parts: (i) test related to the computer crime act and (ii) cyberbullying behavior scale. Data were analyzed by using multivariate analysis of variance (MANOVA) and simple regression analysis.

The MANOVA result indicated a statistically significance difference in knowledge related to computer crime act and cyberbullying behaviors among different Grade (Grade7-12). In addition, the result based on the simple regression analysis showed that the level of student's knowledge related to the computer crime act on cyberbullying had a statistically significant effect on cyberbullying behaviors in only grade 7 students. However, there was no statistically significant influence of knowledge related to the computer crime act on cyberbullying behaviors for grade 8-12 students.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฌ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ตอนที่ 1 กฎหมายไทยเกี่ยวกับการกลั่นแกล้งบนสื่อสังคมออนไลน์.....	9
ตอนที่ 2 แนวคิดการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต.....	18
ตอนที่ 3 การสร้างเครื่องมือการวิจัย.....	24
ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	35
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	37
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	51

สารบัญ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 52
	สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 52
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 53
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 64
	สรุปผลการวิจัย..... 65
	อภิปรายผลการวิจัย..... 66
	ข้อเสนอแนะ..... 69
	บรรณานุกรม..... 71
	ภาคผนวก..... 78
	ภาคผนวก ก..... 79
	ภาคผนวก ข..... 81
	ภาคผนวก ค..... 86
	ประวัติย่อของผู้วิจัย..... 95

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สรุปบทลงโทษของพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และที่ปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. 2560 ที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้งาน.....	15
2	สรุปความแตกต่างของการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต และการกลั่นแกล้งแบบดั้งเดิม..	20
3	ขนาดประชากร สัดส่วนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณ และจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เก็บได้จริง..	37
4	การกำหนดแผนผังแบบวัดความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์.....	45
5	ผลการประเมินความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ คำอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์.....	48
6	ผลการประเมินความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ คำอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียน.....	50
7	การแจกแจงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ จำแนกตามเพศและเกรดเฉลี่ยสะสม (จนถึงภาคการศึกษาที่ผ่านมา).....	53
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความคลาดเคลื่อน และช่วงระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ของแบบวัดความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต.....	54
9	ผลการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ในระดับชั้นที่แตกต่างกันด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ.....	55
10	ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงถดถอยเพื่อพยากรณ์ความสัมพันธ์ระดับความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีผลต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาจำแนกตามระดับชั้นปี.....	58
11	ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัดของข้อคำถามในแบบสอบถาม.....	82
12	คำอำนาจจำแนกของข้อคำถามรายข้อ ของข้อคำถามในแบบสอบถาม.....	84

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 โมเดลสำหรับการทดสอบสมมติฐาน 1.....	5
2 โมเดลสำหรับการทดสอบสมมติฐาน 2.....	5
3 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
4 ลำดับขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	43
5 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรด้านความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วย การกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (K) ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6.....	56
6 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรด้านพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6.....	57
7 โมเดลการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย ของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วย การกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	59
8 โมเดลการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย ของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วย การกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.....	59
9 โมเดลการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย ของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วย การกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.....	60
10 โมเดลการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย ของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วย การกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.....	61
11 โมเดลการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย ของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วย การกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.....	61
12 โมเดลการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย ของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วย การกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6.....	62

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
13	63

สัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ
 ของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อ
 พฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6.....

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบัน ประชากรไทยมีแนวโน้มการติดต่อสื่อสารผ่านช่องทางออนไลน์ โดยใช้ อุปกรณ์พกพาที่เคลื่อนที่ได้สะดวกและสามารถเข้าถึงสื่อได้ตลอดเวลา อาทิ โทรศัพท์เคลื่อนที่ และ แท็บเล็ต เป็นต้น โดยแนวโน้มดังกล่าวนี้มาจากได้รับอิทธิพลจาก 2 ปัจจัยหลักที่สำคัญ ได้แก่ ปัจจัยแรก ประชากรอายุน้อยมีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต และโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นอุปกรณ์สื่อสารเพิ่มมากขึ้น และนับวันประชากรที่จะเข้าถึงอินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีอายุเฉลี่ยน้อยลงมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ เมื่อประชากรเหล่านี้เติบโตขึ้น แนวโน้มของพฤติกรรมก็ยังคงอยู่ และปัจจัยที่สอง ประชากรทุกช่วงอายุมีแนวโน้มในการใช้อินเทอร์เน็ตและเข้าถึงสื่อผ่านอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้น เนื่องจากเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตถูกทำให้ง่ายต่อการเข้าถึงมากขึ้น มีราคาถูกลง ทำให้มีฐานผู้ใช้และผู้ให้บริการเพิ่มขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ, 2562) จากเหตุผลของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและการเข้าถึงโลกออนไลน์ที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ อย่างต่อเนื่อง ส่งผลก่อให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในโลกอินเทอร์เน็ตอย่างมาก จนทำให้ให้ภาครัฐได้ออกกฎหมายเพื่อควบคุมพฤติกรรมของบุคคลที่เกิดจากภัยคุกคามจากสารสนเทศรูปแบบต่าง ๆ มาอย่างต่อเนื่อง

สำหรับประเทศไทยนั้น ได้มีตรากฎหมายเกี่ยวกับการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ครั้งแรก มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2550 โดยมีเจตนารมณ์เพื่อกำหนดฐานความผิด บทลงโทษ และอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีความรู้และความเชี่ยวชาญในการสืบสวน สอบสวนเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง กำหนดหน้าที่ผู้ให้บริการ ซึ่งมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ อันจะใช้เป็นพยานหลักฐานที่สำคัญในการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ การบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ จึงนับเป็นโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมายที่มีคุณประโยชน์อย่างยิ่ง (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2550) อย่างไรก็ตาม จากการรายงานถึงจำนวนคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2560) พบว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 ถึง พ.ศ. 2559 มีจำนวนคดีความรวมทั้งสิ้นจำนวน 1,432 คดี สามารถจับกุมมาดำเนินคดีได้ทั้งสิ้น 531 คดี คดีที่บุคคลกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์มากที่สุด คือ การนำเข้าข้อมูลคอมพิวเตอร์ปลอมหรืออันเป็นเท็จ ในมาตรา 14 จำนวน 549 คดี รองลงมาคือ การนำเข้า

ข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีลักษณะอันลามก อนาจาร ในมาตรา 14 จำนวน 119 คดี การนำภาพตัดต่อของผู้อื่นเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ในมาตรา 16 จำนวน 99 คดี และการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์โดยมิชอบ ในมาตรา 5 จำนวน 96 คดี โดยที่แนวโน้มคดีความการกระทำความผิดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ก็ยังคงมีแนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2560) จากจำนวนคดีที่เกิดขึ้นดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่าปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์ยังคงเป็นปัญหาอยู่ในสังคมไทย แม้ว่าประเทศไทยมีการประกาศใช้กฎหมายที่เข้มงวดมาแล้วก็ตาม

จากปัญหาที่กล่าวมาในข้างต้น กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมจึงได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฉบับใหม่ ได้ผ่านการเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2559 และได้มีการประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2560 มีชื่อว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560” ในมาตรา 2 ของพระราชบัญญัตินี้ เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์ กฎหมายดังกล่าวบังคับใช้วันที่ 24 พฤษภาคม พ.ศ. 2560 (กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, 2560) ซึ่งการประกาศใช้กฎหมายดังกล่าวข้างต้น มีวัตถุประสงค์ในการปรับปรุงจุดอ่อนของกฎหมายว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เพื่อสร้างความสมดุลระหว่างสิทธิเสรีภาพและการเคารพสิทธิของบุคคลอื่น เพื่อให้มีความรอบคอบและคำนึงถึงทุกภาคส่วนที่มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ เนื่องจากรูปแบบการกระทำผิดที่มีความซับซ้อนมากขึ้นตามพัฒนาการทางเทคโนโลยีซึ่งเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (ปริญญา หอมเอนก, 2562) จากเหตุผลที่ทำให้ต้องมีการปรับปรุงพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ให้มีความทันสมัยมากขึ้น และสอดคล้องกับปัญหาที่รุนแรงมากยิ่งขึ้น จึงทำให้การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์ มีความเข้มงวดและรัดกุมมากยิ่งขึ้น เพื่อควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ที่แพร่หลายให้มีประสิทธิภาพและเข้มงวดมากยิ่งขึ้น (กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, 2560)

หากพิจารณาการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของประชากรไทย พบว่า ในปี พ.ศ. 2556-2560 กลุ่มอายุ 15-24 ปี มีสัดส่วนของประชากรที่ใช้อินเทอร์เน็ตสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 89.9 ของประชากรในวัยนั้น (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2560) นอกจากนี้ สถิติการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ที่ผ่านมามีในปี พ.ศ. 2560 พบว่า พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของ Gen Z (เด็กที่เกิดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544) ใช้เวลาเล่นโซเชียลมีเดีย มากเป็นอันดับ 1 และใช้เวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ไปด้วยความบันเทิงเป็นส่วนใหญ่ (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์, 2561) จากข้อมูล

ดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของกลุ่มวัยรุ่นยังคงเป็นช่วงวัยที่เข้าถึงมากที่สุด เนื่องด้วยกลุ่มเด็กวัยรุ่นหรือเด็ก GenZ เป็นกลุ่มที่เกิดมาควบคู่กับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่ตามมาของกลุ่มวัยรุ่นที่เข้าถึงหรืออยู่ในโลกออนไลน์คือ ปัญหาการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต หรือที่เรียกว่า Cyberbullying นั่นเอง

ปัญหาการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต (Cyberbullying) เป็นปัญหาที่บุคคลใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และสื่อสังคมออนไลน์ในการกระทำพฤติกรรมที่มีเจตนาทำให้อื่นเสียหาย อับอาย และส่งผลต่อสภาพจิตใจของผู้ถูกระทำรวมไปถึง ครอบครัว ซึ่งบุคคลทั้งสองฝ่ายไม่จำเป็นต้องรู้จักกันมาก่อน (กรมสุขภาพจิต, 2561) ซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่พบอย่างแพร่หลายในโลกออนไลน์หรืออินเทอร์เน็ต ยกตัวอย่าง ในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า 7 ใน 10 ของเด็กและเยาวชนถูกรังแกผ่านโลกไซเบอร์ (National crime prevention council in the United States, 2014) สำหรับประเทศไทยนั้น พบว่า กว่าร้อยละ 30 กลุ่มนักเรียนหรือนักศึกษาเป็นผู้ที่มีประสบการณ์เคยรังแกผู้อื่นบนโลกออนไลน์หรืออินเทอร์เน็ต และกว่าร้อยละ 40 เคยมีประสบการณ์ถูกผู้อื่นรังแกบนโลกออนไลน์ (สถาบันวิจัยแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว, 2553) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเกี่ยวกับกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ในกลุ่มเยาวชนของชาญวิทย์ พรนภดล (2560) ที่พบว่า เกือบ 2 ใน 3 เคยมีประสบการณ์ให้เพื่อนใช้มือถือขณะที่ยังลงชื่อเข้าใช้อยู่บนสื่อสังคมออนไลน์ กว่าร้อยละ 50 ใช้รูปจริงเป็นรูปโปรไฟล์ เพื่อนในสื่อสังคมออนไลน์เป็นคนอื่นที่ไม่ได้รู้จักกัน และเคยมีประสบการณ์สนทนากับคนแปลกหน้าในห้องสนทนาบนสื่อสังคมออนไลน์ และร้อยละ 28 เคยลืมนั่งชื่อออกจากสื่อสังคมออนไลน์หลังเลิกใช้ในคอมพิวเตอร์สาธารณะ จากข้อมูลดังกล่าวนี้ สะท้อนได้ว่าปัญหาการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตเป็นปัญหาที่ใกล้ตัวในกลุ่มวัยรุ่นเป็นอย่างมาก

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาอิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี เนื่องจากนักเรียนในระดับชั้นมัศึกษามีการเข้าใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด เมื่อเทียบกับในระดับชั้นอื่น ๆ และในจังหวัดชลบุรี มีความเจริญทางเทคโนโลยีมากเช่นเดียวกัน โดยมีวัตถุประสงค์การศึกษา 2 ประการ ได้แก่ ประการแรก การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ 1-6 ประการที่สอง วิเคราะห์อิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์กับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามระดับชั้นปี ซึ่งผลการศึกษาคั้งนี้จะนำไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน หรือเป็นแนวทาง

ในการลดปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งหากป้องกันได้ตั้งแต่ระดับเริ่มต้น จะนำไปสู่การป้องกันและลดปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต

คำถามการวิจัย

1. การเปลี่ยนแปลงของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และพฤติกรรมกรกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาเป็นอย่างไร
2. อิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์กับพฤติกรรมกรกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามระดับชั้นปีเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

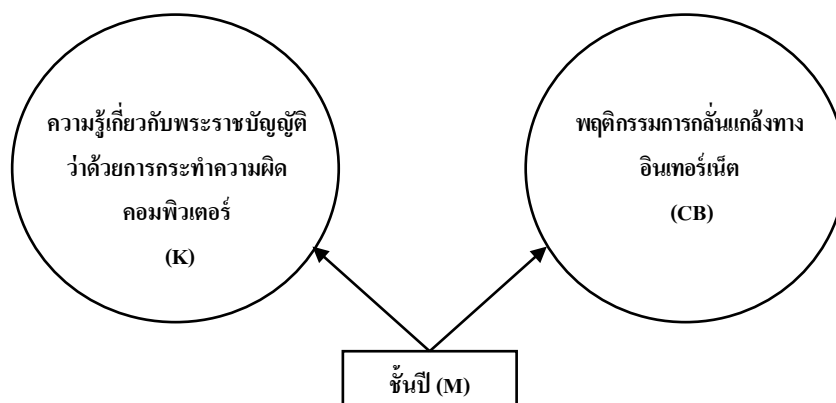
การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์การวิจัย 2 ประการ ดังนี้

1. เพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และพฤติกรรมกรกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
2. เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์กับพฤติกรรมกรกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามระดับชั้นปี

สมมติฐานของการวิจัย

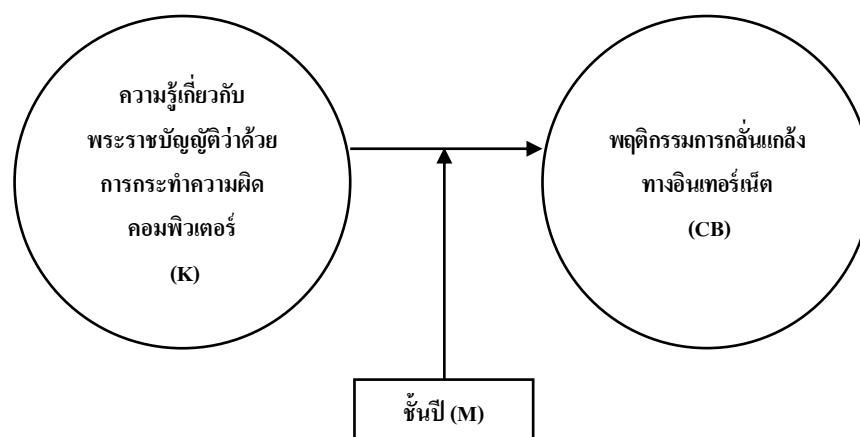
สมมติฐานการวิจัยสามารถจำแนกออกเป็น 2 ประการ ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และพฤติกรรมกรกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัศึกษามีแตกต่างกันในแต่ละชั้นปี

ภาพที่ 1 โมเดลสำหรับการทดสอบสมมติฐาน 1

2. อิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ส่งอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตในระดับที่แตกต่างกันตามระดับชั้นปีที่ศึกษา

ภาพที่ 2 โมเดลสำหรับการทดสอบสมมติฐาน 2

ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย

1. ผลการศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบว่า การเปลี่ยนแปลงความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และพฤติกรรมกรกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต มีความแตกต่างกันตามระดับชั้นปีหรือไม่ ซึ่งผลการศึกษาที่ได้จะนำไปสู่การค้นหาแนวทางการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และการยับยั้งพฤติกรรมกรกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนในแต่ละระดับชั้น

2. ผลการศึกษาทำให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับผลอิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งสารสนเทศที่ได้นำไปสู่การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการยับยั้งพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ตลอดจน สารสนเทศที่ได้จากการวิจัยเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญที่ใช้ในการศึกษาถึงตัวแปรที่ใช้เพื่อควบคุมหรือยับยั้งพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

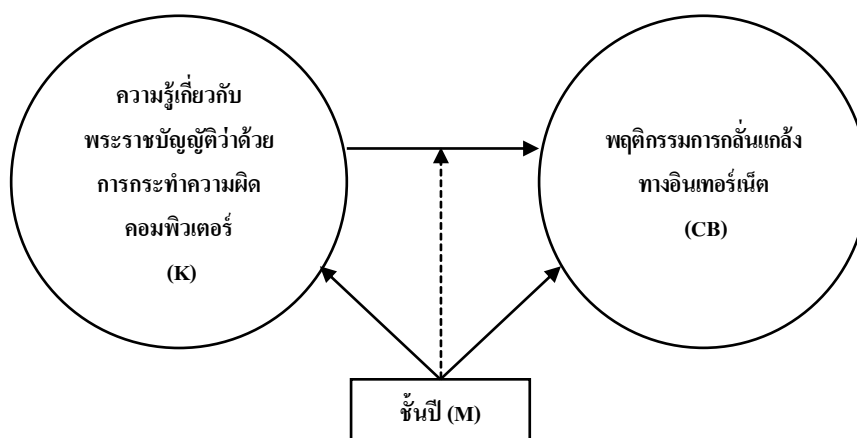
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2562 ในจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 เครื่องข่ายสหวิทยาเขตชลบุรี 1 2 และ 3 จำนวน 31 โรงเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 49,005 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยนี้ศึกษาครอบคลุมความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และที่ปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. 2560 ในมาตรา 5 มาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 11 มาตรา 14 และมาตรา 16 รวมทั้งสิ้น 6 มาตรา เนื่องด้วยมาตราดังกล่าวมีรูปแบบของการกระทำผิดเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตในกรณีที่เป็นผู้กระทำความผิด สำหรับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยเลือกที่ศึกษาใน 3 พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ได้แก่ 1) การนำความลับหรือข้อมูลของผู้อื่นไปเปิดเผย 2) การแอบอ้างตัวตน และ 3) การเผยแพร่ภาพที่ไม่พึงประสงค์ เนื่องด้วยทั้ง 3 พฤติกรรมดังกล่าวจะเกี่ยวข้องโดยตรงกับบริบทของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาเป็นหลัก และเป็นพฤติกรรมที่หนุ่มวัยรุ่นมักปฏิบัติโดยทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย 2 ประการ ได้แก่ ประการแรก เพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และพฤติกรรม การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา และประการที่สอง เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์กับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาจำแนกตามระดับชั้นปี

ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ หมายถึง ผลของการรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และที่ปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. 2560 ในหมวด 1 ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ มาตรา 5 มาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 11 มาตรา 14 และมาตรา 16

พฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต หมายถึง พฤติกรรมที่บุคคลใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และสื่อสังคมออนไลน์ในการกระทำพฤติกรรมที่มีเจตนาทำให้อื่นเสียหาย อับอาย และส่งผลต่อสภาพจิตใจของผู้ถูกร่วมไปถึง ครอบครัว ซึ่งบุคคลทั้งสองฝ่ายไม่จำเป็นต้องรู้จักกันมาก่อน โดยมีคุณลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

1. การนำความลับหรือข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นไปเปิดเผย หมายถึง การที่บุคคล นำความลับหรือข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่น อาทิ ชื่อ ที่อยู่ เลขบัตรประชาชน เบอร์โทรศัพท์ หรือ การบันทึกภาพการสนทนาส่วนตัว เป็นต้น เพื่อนำไปเผยแพร่หรือส่งต่อบนสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งการกระทำดังกล่าวอาจทำให้ผู้ถูกระทำเกิดความอับอาย หรือเสื่อมเสียชื่อเสียงได้

2. การแอบอ้างตัวตน หมายถึง การที่บุคคลนำภาพหรือข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่น ไปแอบอ้างทำให้เชื่อว่าเป็นบุคคลนั้น เพื่อกลั่นแกล้งหรือเพื่อปกปิดตัวตนที่แท้จริงของตนเอง หรือ แอบนำบัญชีของผู้อื่นไปโพสต์ข้อความ ภาพ หรือวิดีโอที่ไม่ดีผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ทำให้บุคคล นั้นเสียหายหรือเสื่อมเสียชื่อเสียง

3. การเผยแพร่ภาพที่ไม่พึงประสงค์ หมายถึง การที่บุคคลนำภาพหรือวิดีโอของผู้อื่น ไปส่งต่อ ทำให้บุคคลนั้นเสียหายหรือเสื่อมเสียชื่อเสียงเป็นที่น่าอับอาย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาถึงอิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 กฎหมายไทยเกี่ยวกับการกลั่นแกล้งบนสื่อสังคมออนไลน์

1. พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550
2. พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560

(ฉบับที่ 2)

ตอนที่ 2 แนวคิดการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต

1. ความหมายของการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต
2. ความแตกต่างของการกลั่นแกล้งแบบดั้งเดิม และการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต
3. รูปแบบพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต

ตอนที่ 3 การสร้างเครื่องมือการวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้และการวัดความรู้
2. แนวคิดเกี่ยวกับการวัดพฤติกรรม

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และที่ปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. 2560
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต

ตอนที่ 1 กฎหมายไทยเกี่ยวกับการกลั่นแกล้งบนสื่อสังคมออนไลน์

หากพิจารณาถึงกฎหมายของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการกลั่นแกล้งบนสื่อสังคมออนไลน์หรือการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตนั้น ประเทศไทยมีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และฉบับที่ 2 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำ

ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลและทำความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ทั้ง 2 ฉบับ มีรายละเอียดดังนี้

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 แบ่งออกเป็น 2 หมวด ได้แก่ หมวด 1 ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และหมวด 2 พนักงานเจ้าหน้าที่ โดยที่ผู้วิจัยทำการทบทวนวรรณกรรมเฉพาะหมวด 1 ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะความผิดของผู้ใช้งาน เนื่องจากเป็นรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ โดยมีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

มาตรา 5 ผู้ใดเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งระบบคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึง โดยเฉพาะและมาตรการนั้นมิได้มีไว้สำหรับตน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 6 ผู้ใดล่วงรู้มาตรการป้องกันการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ที่ผู้อื่นจัดทำขึ้นเป็นการเฉพาะถ้านำมาตรการดังกล่าวไปเปิดเผยโดยมิชอบในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 7 ผู้ใดเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึง โดยเฉพาะและมาตรการนั้นมิได้มีไว้สำหรับตน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 8 ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใดโดยมิชอบด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อดักจับไว้ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นที่อยู่ระหว่างการส่งในระบบคอมพิวเตอร์ และข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นมิได้มีไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะหรือเพื่อให้บุคคลทั่วไปใช้ประโยชน์ได้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 9 ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยมิชอบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 10 ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใดโดยมิชอบ เพื่อให้การทำงานของระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นถูกระงับ ชะลอ ขัดขวาง หรือรบกวนจนไม่สามารถทำงานตามปกติได้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 11 ผู้ใดส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์แก่บุคคลอื่นโดยปกปิดหรือปลอมแปลงแหล่งที่มาของการส่งข้อมูลดังกล่าว อันเป็นการรบกวนการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ของบุคคลอื่นโดยปกติสุข ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา 12 ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 9 หรือมาตรา 10

(1) ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชน ไม่ว่าจะความเสียหายนั้นจะเกิดขึ้นในทันที หรือในภายหลังและไม่ว่าจะเกิดขึ้นพร้อมกันหรือไม่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

(2) เป็นการกระทำโดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือระบบคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือการบริการสาธารณะ หรือเป็นการกระทำต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์ที่มีไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสามแสนบาทถ้าการกระทำความผิดตาม

(2) เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี

มาตรา 14 ผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(1) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน

(2) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศหรือก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน

(3) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา

(4) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ ที่มีลักษณะอันลามกและข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้

(5) เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ตาม (1) (2) (3) หรือ (4)

มาตรา 16 ผู้ใดนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ที่ประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ปรากฏเป็นภาพของผู้อื่น และภาพนั้นเป็นภาพที่เกิดจากการสร้างขึ้น ตัดต่อ เติมหรือดัดแปลงด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใด ทั้งนี้ โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

อย่างไรก็ดี จากการศึกษาพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 มีการประกาศใช้ตั้งแต่ พ.ศ. 2550-2559 และมีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม ในบทบัญญัติบางมาตราที่ไม่เหมาะสมต่อการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

ในปัจจุบัน ซึ่งมีรูปแบบการกระทำความผิดที่มีความซับซ้อนมากขึ้นตามความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีซึ่งเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฉบับใหม่ ผ่านการเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และเริ่มประกาศใช้ตั้งแต่ พ.ศ. 2560 เป็นต้นมา โดยมีชื่อว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 (ฉบับที่ 2) (กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, 2560) สำหรับเนื้อหาของพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ดังกล่าวมีสาระสำคัญดังนี้

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 (ฉบับที่ 2)

จากการศึกษาพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 (ฉบับที่ 2) มีรายละเอียดที่สำคัญในการแก้ไขเพิ่มเติมเฉพาะบางมาตรา ดังนี้

มาตรา 12 ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 5 มาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 8 หรือมาตรา 11

เป็นการกระทำต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือ โครงสร้างพื้นฐาน อันเป็นประโยชน์สาธารณะ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปีและปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์ดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 9 หรือ มาตรา 10 เป็นการกระทำต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์ตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสามแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสาม โดยมีได้มีเจตนาฆ่า แต่เป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

มาตรา 12/ 1 ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 7 หรือมาตรา 10 เป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 9 หรือ มาตรา 10 โดยมีได้มีเจตนาฆ่า แต่เป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

มาตรา 14 ผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(1) โดยทุจริต หรือโดยหลอกลวง นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่บิดเบือนหรือปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ประชาชน อันมิใช่ การกระทำผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา

(2) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือ โครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะของประเทศ หรือก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน

(3) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา

(4) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ ที่มีลักษณะอันลามกและข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้

(5) เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ตาม (1) (2) (3) หรือ (4)

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง (1) มิได้กระทำต่อประชาชน แต่เป็นการกระทำต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ผู้กระทำ ผู้เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ดังกล่าวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ และให้เป็นความผิดอันยอมความได้

มาตรา 15 ผู้ให้บริการผู้ใดให้ความร่วมมือ ยินยอม หรือรู้เห็นเป็นใจให้มีการกระทำความผิดตามมาตรา 14 ในระบบคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในความควบคุมของตน ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดตามมาตรา 14

ให้รัฐมนตรีออกประกาศกำหนดขั้นตอนการแจ้งเตือน การระงับการทำให้ แพร่หลายของข้อมูลคอมพิวเตอร์ และการนำข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นออกจากระบบคอมพิวเตอร์

ถ้าผู้ให้บริการพิสูจน์ได้ว่าตนได้ปฏิบัติตามประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามวรรคสอง ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

มาตรา 16 ผู้ใดนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ที่ประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ปรากฏเป็นภาพของผู้อื่น และภาพนั้นเป็นภาพที่เกิดจากการสร้างขึ้น ตัดต่อ เติม หรือดัดแปลงด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใด โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำต่อภาพของผู้ตาย และการกระทำนั้น น่าจะทำให้บิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตรของผู้ตายเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย ผู้กระทำได้ระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เป็นการนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์โดยสุจริต อันเป็นการติชมด้วยความเป็นธรรม ซึ่งบุคคลหรือสิ่งใดอันเป็นวิสัยของประชาชนย่อมกระทำ ผู้กระทำไม่มีความผิด ความผิดตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง เป็นความผิดอันยอมความได้

ถ้าผู้เสียหายในความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองตายเสียก่อนร้องทุกข์ ให้บิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตรของผู้เสียหายร้องทุกข์ได้ และให้ถือว่าเป็นผู้เสียหาย

มาตรา 16/ 1 ในคดีความผิดตามมาตรา 14 หรือมาตรา 16 ซึ่งมีคำพิพากษาว่าจำเลย มีความผิด ศาลอาจสั่ง

(1) ให้ทำลายข้อมูลตามมาตราดังกล่าว

(2) ให้โฆษณาหรือเผยแพร่คำพิพากษาทั้งหมดหรือแต่บางส่วนในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือสื่ออื่นใด ตามที่ศาลเห็นสมควร โดยให้จำเลย เป็นผู้ชำระค่าโฆษณาหรือเผยแพร่

(3) ให้ดำเนินการอื่นตามที่ศาลเห็นสมควรเพื่อบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการทำความผิดนั้น

มาตรา 16/ 2 ผู้ใดรู้ว่าข้อมูลคอมพิวเตอร์ในความครอบครองของตนเป็นข้อมูลที่ศาล สั่งให้ทำลายตามมาตรา 16/ 1 ผู้นั้นต้องทำลายข้อมูลดังกล่าว หากฝ่าฝืนต้องระวางโทษกึ่งหนึ่ง ของ โทษที่บัญญัติไว้ในมาตรา 14 หรือมาตรา 16 แล้วแต่กรณี

จากการศึกษาพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 ที่มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม ในบทบัญญัติบางมาตรา มีความครอบคลุมในส่วนของกรกระทำผิด เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เพิ่มมากขึ้น ซึ่งศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงาน ปลัดกระทรวงคมนาคม (2561) มีการสรุปบทลงโทษของพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิด เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และที่ปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. 2560 ที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้งาน ดังแสดง ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุปบทลงโทษของพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และที่ปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. 2560 ที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้งาน(ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม, 2560)

มาตรา	บทลงโทษ
มาตรา 5 การเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์	จำคุกไม่เกิน 6 เดือน/ ปรับไม่เกิน 10,000 บาท/ ทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา 6 การเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์	จำคุกไม่เกิน 2 ปี/ ปรับไม่เกิน 40,000 บาท/ ทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา 7 ล่วงรู้มาตรการป้องกันการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์และนำไปเปิดเผย	จำคุกไม่เกิน 1 ปี/ ปรับไม่เกิน 20,000 บาท/ ทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา 8 ดักจับข้อมูลคอมพิวเตอร์	จำคุกไม่เกิน 2 ปี/ ปรับไม่เกิน 40,000 บาท/ ทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา 9 ทำให้เสียหาย ทำลาย แก้ไขเปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม ข้อมูลของผู้อื่นโดยมิชอบ	จำคุกไม่เกิน 5 ปี/ ปรับไม่เกิน 100,000 บาท/ ทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา 10 ทำให้ระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ	จำคุกไม่เกิน 5 ปี/ ปรับไม่เกิน 100,000 บาท/ ทั้งจำทั้งปรับ
- กรณีเป็นการกระทำต่อระบบหรือข้อมูลคอมพิวเตอร์ตามมาตรา 12	จำคุก 3-15 ปี และปรับ 60,000-100,000 บาท
- ถ้าเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ผู้อื่น	จำคุกไม่เกิน 10 ปี และปรับ 200,000 บาท
- ถ้าเป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย	จำคุกไม่เกิน 10 ปี และปรับ 200,000 บาท
มาตรา 11 ส่งข้อมูลหรืออีเมลล์ก่อความเสียหาย	ปรับไม่เกิน 100,000 บาท
มาตรา 12 เข้าถึงระบบหรือข้อมูลคอมพิวเตอร์/ ล่วงรู้มาตรการป้องกันการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์และนำไปเปิดเผย	
- กรณีไม่เกิดความเสียหาย	จำคุก 1-7 ปี และปรับ 20,000-140,000 บาท
- กรณีเกิดความเสียหาย	จำคุก 1-10 ปี และปรับ 20,000-200,000 บาท
- กรณีเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย	จำคุก 5-20 ปี และปรับ 100,000-400,000 บาท

ตารางที่ 1 (ต่อ)

มาตรา	บทลงโทษ
<p>มาตรา 13 จำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งเพื่อนำไปใช้กระทำความผิด</p> <p>- กรณีทำเพื่อเป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ ตามมาตรา 5-11</p> <p>- กรณีทำเพื่อเป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ ตามมาตรา 12</p>	<p>จำคุกไม่เกิน 1 ปี/ ปรับไม่เกิน 20,000 บาท/ ทั้งจำทั้งปรับ หากมีผู้นำไปใช้กระทำความผิด ผู้จำหน่าย/ เผยแพร่ต้องรับผิดชอบด้วย (เมื่อมีส่วนรู้เห็น)</p> <p>จำคุกไม่เกิน 2 ปี/ ปรับไม่เกิน 40,000 บาท/ ทั้งจำทั้งปรับ หากที่ผู้นำไปใช้กระทำความผิด ผู้จำหน่าย/ เผยแพร่ต้องรับผิดชอบด้วย (ทุกกรณี)</p>
<p>มาตรา 14 นำข้อมูลที่ผิด พ.ร.บ. เข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ ได้แก่ ข้อมูลเท็จ, ข้อมูลความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัย, ข้อมูลความผิดเกี่ยวกับความมั่นคง/ ก่อการร้าย และข้อมูลลามก</p> <p>- กรณีการกระทำนั้น ส่งผลถึงประชาชน</p> <p>- กรณีการกระทำนั้น ส่งผลต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง</p>	<p>จำคุกไม่เกิน 5 ปี/ ปรับไม่เกิน 100,000 บาท/ ทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>จำคุกไม่เกิน 3 ปี/ ปรับไม่เกิน 600,000 บาท/ ทั้งจำทั้งปรับ (ขอมความได้)</p>
<p>มาตรา 12 เข้าถึงระบบหรือข้อมูลคอมพิวเตอร์/ ล่วงรู้มาตรการการป้องกันการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์และนำไปเปิดเผย</p> <p>- กรณีไม่เกิดความเสียหาย</p> <p>- กรณีเกิดความเสียหาย</p> <p>- กรณีเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย</p>	<p>จำคุก 1-7 ปี และปรับ 20,000-140,000 บาท</p> <p>จำคุก 1-10 ปี และปรับ 20,000-200,000 บาท</p> <p>จำคุก 5-20 ปี และปรับ 100,000-400,000 บาท</p>

ตารางที่ 1 (ต่อ)

มาตรา	บทลงโทษ
<p>มาตรา 15 ให้ความร่วมมือ ยินยอม รู้เห็นเป็นใจ</p> <p>- ผู้ให้บริการที่ให้ความร่วมมือ ยินยอม รู้เห็นเป็นใจให้มีการกระทำผิดตามมาตรา 14 ต่อระบบคอมพิวเตอร์ของตน</p> <p>- หากผู้ให้บริการพิสูจน์ได้ว่าตนได้ปฏิบัติตามขั้นตอนการแจ้งเตือนแล้ว</p> <p>** ผู้ให้บริการมีหน้าที่เก็บข้อมูลการใช้งานไว้ไม่น้อยกว่า 90 วัน กรณีจำเป็น ศาลอาจสั่งให้เก็บเพิ่มได้ไม่เกิน 2 ปี **</p>	<p>ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิด</p> <p>ไม่ต้องรับโทษ</p>
<p>มาตรา 16 ตัดต่อ เติม ดัดแปลงภาพ</p> <p>- ตัดต่อ เติม ดัดแปลงภาพ ผู้อื่น/ ผู้ตาย นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ที่ประชาชนทั่วไปเข้าถึงได้</p> <p>**ผู้ที่ครอบครองข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ศาลสั่งให้ทำลาย แต่ไม่ทำลายตามคำสั่ง ต้องรับโทษกึ่งหนึ่ง** (รวมถึงการกระทำความผิดตามมาตรา 14 ด้วย)</p>	<p>จำคุกไม่เกิน 3 ปี และ ปรับไม่เกิน 200,000 บาท</p>

จากการทบทวนตัวบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และที่ปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. 2560 เมื่อพิจารณาเฉพาะตัวบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาแล้วนั้น พบว่า มีความเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ในหมวด 1 เท่านั้น โดยที่ผู้วิจัยจึงเลือกเฉพาะมาตรา 5 มาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 11 มาตรา 14 และมาตรา 16 โดยนำไปสร้างข้อคำถามเพื่อวัดความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

ตอนที่ 2 แนวคิดการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต

ความหมายของการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต

คำว่า “การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต” (Cyberbullying) มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายเกี่ยวกับการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตไว้หลากหลาย ดังนี้

Strom and Strom (2005) ให้ความหมายของคำว่า การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ไว้ว่าเป็นการคุกคามทางไซเบอร์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อข่มขู่หรือทำร้ายผู้อื่นโดยใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ห้องสนทนาออนไลน์ (Chat rooms) โทรศัพท์เคลื่อนที่ (Cell phones) ระบบส่งข้อความทันที (Instant messaging) การส่งข้อความ (Text messaging) และการโหวตผ่านบูทออนไลน์ (Online voting booths) เป็นเครื่องมือในการทำให้ขายหน้า หวาดกลัว และทำให้เหยื่อเกิดความรู้สึกที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้

Patchin and Hinduja (2010) ให้ความหมายของคำว่า การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ไว้ว่าเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการตั้งใจใช้ข้อมูลหรือเทคโนโลยีการสื่อสารเพื่อสนับสนุนพฤติกรรมที่เป็นศัตรูที่แสดงออกโดยตั้งใจอย่างซ้ำ ๆ ต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคล

บุษยรัตน์ รุ่งสาคร (2554) กล่าวว่า การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต หมายถึง พฤติกรรมก้าวร้าวที่ทำผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อทำให้ผู้อื่นรู้สึกเจ็บปวด ใ้ร้าย และข่มขู่ให้อับอาย

ณัฐรัชต์ สามเภา (2557) กล่าวว่า การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต หมายถึง การรังแกหรือคุกคามผู้อื่นผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ไม่ว่าจะเป็นเว็บไซต์ อีเมล โทรศัพท์มือถือ ข้อความสั้น รวมไปถึงเว็บไซต์เครือข่ายทางสังคม เป็นการกระทำโดยเจตนา และนำไปสู่ความตึงเครียดทางอารมณ์ ทำให้เกิดความทุกข์อย่างซ้ำ ๆ อาทิ การใช้คำพูดที่รุนแรง การดูถูกดูแคลน การส่งอีเมลล์หรือโทรศัพท์ไปรบกวนผู้อื่น เป็นต้น ซึ่งการกระทำลักษณะดังกล่าวนี้สามารถเกิดขึ้นได้ในทุกที่และทุกเวลา

คณาธิป ทองรวีวงศ์ (2558) กล่าวว่า การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต หมายถึง การสื่อสารด้วยการส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ลักษณะต่าง ๆ เช่น ข้อความ ภาพ เป็นต้น ต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยเฉพาะเจาะจง ทางสื่อออนไลน์ เพื่อให้ส่งผลกระทบต่อจิตใจต่อผู้ถูกรังแก

จากความหมายของคำว่า การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ในข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปความหมายของ “การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต” ว่าหมายถึง การใช้การสื่อสารผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และสื่อสังคมออนไลน์ในการกระทำพฤติกรรมที่มีเจตนาทำให้ผู้อื่นเสียหาย อับอาย และส่งผลต่อสภาพจิตใจของผู้ถูกรังแก รวมไปถึงครอบครัว ซึ่งบุคคลทั้งสองฝ่ายไม่จำเป็นต้องรู้จักกันมาก่อน

ความแตกต่างของการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต และการกลั่นแกล้งแบบดั้งเดิม

หากพิจารณาถึงความแตกต่างของการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต (Cyberbullying) และการกลั่นแกล้งแบบดั้งเดิม (Traditional bullying) พบว่า มีนักวิชาการหลายท่าน ได้ระบุความแตกต่างของทั้ง 2 ประเด็น โดยมีรายละเอียดดังนี้

วัฒนาดี ศรีวัฒนพงศ์ และพิมพกา ชานินพงศ์ (2558) ได้กล่าวถึง ความแตกต่างของการกลั่นแกล้งแบบดั้งเดิมและการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งการกลั่นแกล้งแบบดั้งเดิมนั้นเป็นการรังแกที่เกิดทั้งการรังแกด้วยการทำร้ายร่างกาย ด้วยวาจา และการทำร้ายกันทางสังคม แต่สำหรับการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตนั้นมีลักษณะแตกต่างจากการกลั่นแกล้งแบบดั้งเดิม เนื่องจากสภาพสังคมปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไป มีการใช้อุปกรณ์สื่อสารและอินเทอร์เน็ต เป็นสื่อกลางในการสร้างความเสียหายต่อผู้อื่น โดยที่ไม่จำเป็นต้องเผชิญหน้ากัน หรืออยู่ในสถานที่และเวลาเดียวกันซึ่งเป็นการคุกคามที่มีรูปแบบที่แตกต่างไปจากการทะเลาะเบาะแว้งแบบเดิม ๆ โดยเจตนาทำให้ผู้อื่นเกิดความเจ็บใจผ่านการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ สื่อลามก การล่อลวง รวมถึงการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต

พิมพ์พลอย รุ่งแสง (2560) ได้กล่าวถึงความแตกต่างของการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต และการกลั่นแกล้งแบบดั้งเดิมไว้ 7 ประเด็น ดังนี้

1. พื้นที่ในการกลั่นแกล้ง การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตเกิดขึ้นในโลกออนไลน์ ที่ใดที่มีสื่อสังคมออนไลน์ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ ในขณะที่การกลั่นแกล้งแบบดั้งเดิมจะเกิดขึ้นเฉพาะต่อหน้าในพื้นที่ที่ใดพื้นที่หนึ่งเท่านั้น
2. จำนวนผู้พบเห็นการกลั่นแกล้ง การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต สามารถถูกแชร์ไปให้ผู้คนพบเห็นได้อย่างกว้างขวางด้วยระยะเวลาไม่กี่ยาที่ ไม่สามารถรู้ได้ว่ามีผู้พบเห็นกี่คน โดยข้อความหรือรูปภาพที่เกิดจากการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตนั้นยากที่จะลบให้หมดได้ ในขณะที่การกลั่นแกล้งแบบดั้งเดิมผู้พบเห็นเหตุการณ์ก็มีจำนวนจำกัด เนื่องจากการกลั่นแกล้งรูปแบบนี้ต้องเผชิญหน้ากัน อยู่ในสถานที่เดียวกัน
3. การระบุตัวตนบุคคลที่กลั่นแกล้ง การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตไม่สามารถระบุตัวตนของบุคคลที่กลั่นแกล้งได้อย่างชัดเจน เนื่องจากข้อความหรือรูปภาพต่าง ๆ ถูกส่งต่อ ๆ กันมา โดยไม่รู้ว่าต้นตอมาจากที่ไหน ในขณะที่การกลั่นแกล้งแบบดั้งเดิม ผู้ตกเป็นเหยื่อและคนที่กลั่นแกล้งจะต้องเผชิญหน้ากัน ทำให้สามารถระบุตัวตนคนที่กลั่นแกล้งได้ง่าย
4. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตผู้กลั่นแกล้งจะต้องมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีมาก จะยิ่งส่งผลให้การกลั่นแกล้งที่เกิดรุนแรงกว่าปกติ ในขณะที่การกลั่นแกล้งแบบดั้งเดิมไม่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยี

5. แรงจูงใจในการกลั่นแกล้ง การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ไม่ต้องมีแรงจูงใจ ในส่วนนี้ เพราะส่วนใหญ่ทำไปเพื่อสนุกสนาน หรือการแก้แค้น บางครั้งผู้ที่กระทำก็ไม่รู้ตัวว่า สิ่งที่เขาทำไปสร้างความทุกข์ใจให้เหยื่อด้วยซ้ำเพราะมองเป็นเรื่องตลกขบขัน ในขณะที่แรงจูงใจของการกลั่นแกล้งแบบดั้งเดิมคือ เพื่อแสดงถึงความมีอำนาจ โดยแสดงให้เห็นเหตุการณ์ เห็นถึงความแข็งแกร่ง

6. การเห็นปฏิกริยาของเหยื่อ การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต จะไม่สามารถเห็นสีหน้า ท่าทางของเหยื่อที่ถูกกลั่นแกล้งได้ จึงเกิดความเห็นอกเห็นใจได้ยาก ผู้กลั่นแกล้งอาจจะรู้สึก สนุกสนาน เพราะไม่สามารถรับรู้ได้ว่าเหยื่อมีความรู้สึกอย่างไรจึงไม่เข้าใจความรู้สึกของเหยื่อ ในขณะที่การกลั่นแกล้งแบบดั้งเดิม เหยื่อและผู้กลั่นแกล้งต้องเผชิญหน้ากัน จึงอาจส่งผลให้ ผู้กลั่นแกล้งเห็นสีหน้า และรับรู้ถึงความรู้สึกของผู้ตกเป็นเหยื่อ เกิดความเห็นอกเห็นใจ ผู้ตกเป็นเหยื่อได้

ตารางที่ 2 สรุปความแตกต่างของการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต (Cyberbully) และการกลั่นแกล้งแบบดั้งเดิม (Traditional bully) (พิมพ์พลอย รุ่งแสง, 2560)

รูปแบบหรือลักษณะการกลั่นแกล้ง	การกลั่นแกล้งแบบดั้งเดิม	การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต
พื้นที่ในการกลั่นแกล้ง	เกิดขึ้นเฉพาะตอนเผชิญหน้า สามารถหลบไปอยู่ในที่ปลอดภัยได้	พบได้ตลอดเวลา ไม่มีที่ปลอดภัย ยกที่จะหลบหนี
จำนวนผู้พบเห็นการกลั่นแกล้ง	ผู้พบเห็นเหตุการณ์จำนวนจำกัด	สามารถเผยแพร่ไปให้ผู้คนเห็นอย่างกว้างขวางด้วยระยะเวลาไม่กี่วินาที
การระบุดตัวตนบุคคลที่กลั่นแกล้ง	สามารถระบุดตัวตนได้ชัดเจน เพราะการกลั่นแกล้งรูปแบบนี้ ต้องมีการเผชิญหน้ากัน	ระบุดตัวตนได้ไม่ชัดเจนหรือไม่ได้เลย เนื่องจากไม่รู้ตัวตนมาจากที่ไหน
ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	ไม่จำเป็นต้องใช้ความสามารถทางเทคโนโลยี	จำเป็นต้องมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รูปแบบหรือลักษณะ การกลั่นแกล้ง	การกลั่นแกล้งแบบดั้งเดิม	การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต
แรงจูงใจในการกลั่นแกล้ง	การกลั่นแกล้งนี้ทำไปเพื่อ แสดงอำนาจ โดยแสดงให้ผู้พบ เห็นเหตุการณ์เห็นถึง ความแข็งแกร่ง	มักทำไปเพื่อความสนุกสนาน การแก้แค้น หรือเห็นเป็นเรื่อง ขบขัน
การเห็นปฏิกริยาของเหยื่อ	สามารถเห็นสีหน้าและร่างกาย ของเหยื่อที่ถูกข่มเหงรังแก	ยากที่จะเกิดความรู้สึกเห็นอกเห็น ใจต่อเหยื่อที่ถูกข่มเหงรังแก เพราะ อาจไม่ได้พบหน้ากันโดยตรง

โดยสรุปแล้ว ผู้วิจัยสามารถสรุปความแตกต่างของการกลั่นแกล้งทั้ง 2 แบบ ได้ว่า การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตเกิดขึ้นได้ง่ายกว่าการกลั่นแกล้งแบบดั้งเดิม โดยมีแรงจูงใจในการกลั่นแกล้งต่างกัน ซึ่งการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตจะทำไปเพื่อความสนุกสนานและทุกคนสามารถพบเห็นได้ แต่การกลั่นแกล้งแบบดั้งเดิมนั้นจะทำไปเพื่อแสดงอำนาจและมีเพียงคนบางกลุ่มที่อยู่ในเหตุการณ์เท่านั้น และการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตผู้กลั่นแกล้งจำเป็นต้องมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต เนื่องจากการกลั่นแกล้งในรูปแบบนี้ สามารถแพร่กระจายรูปแบบการกลั่นแกล้งไปทั่วโลก และดูแลเหตุการณ์นั้นซ้ำ ๆ ได้ตลอดจนกว่าจะมีการลบข้อมูล ผ่านทางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และสื่อสังคมออนไลน์

รูปแบบพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต

จากการศึกษาและค้นคว้ารูปแบบพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต มีนักวิชาการหลายท่านได้จำแนกรูปแบบของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตไว้หลายรูปแบบ ดังนี้

วิมลทิพย์ มุสิกพันธ์ และศิวพร ปกป้อง (2552) จำแนกรูปแบบพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตที่เกิดขึ้นในบริบทสังคมไทย ไว้ 8 ประเภท ที่สำคัญ ดังนี้

1. การโจมตีกันด้วยข้อความที่รุนแรงหรือหยาบคายผ่านเว็บไซต์หรือมือถือ (Flaming)
2. การก่อกวน คุกคามผู้อื่นผ่านมือถือหรือเว็บไซต์อย่างซ้ำ ๆ (Harassment)
3. การนำข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลที่เป็นความลับของผู้อื่น ไปเผยแพร่ทางมือถือ หรืออินเทอร์เน็ต (Outing and trickery)

4. การเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นความเท็จเกี่ยวกับผู้อื่น ทาง อินเทอร์เน็ตหรือมือถือ ส่งผลให้บุคคลนั้นได้รับความเสียหาย เสื่อมเสียชื่อเสียง อับอาย ถูกดูหมิ่น หรือเกลียดชัง (Denigration)

5. การแอบอ้างชื่อหรือตัวตนของผู้ถูกกระทำเพื่อ ให้อับอาย คำ ทอ หรือกระทำการประสังค์ร้ายทางมือถือ หรืออินเทอร์เน็ตต่อผู้อื่น (Impersonation)

6. การข่มขู่ หรือคุกคามผู้อื่นอย่างซ้ำ ๆ อย่างจริงจังและรุนแรงผ่านมือถือหรืออินเทอร์เน็ต (Cyber talking) ซึ่งมีลักษณะทำนองเดียวกับการก่อกวนผู้อื่น แต่มีความเข้มข้นที่รุนแรงกว่า

7. การลบ บล็อกหรือปฏิเสธผู้อื่นออกจากกลุ่มสังคมออนไลน์ (Exclusion or ostracism)

8. การเผยแพร่คลิปวิดีโอที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น ซึ่งส่วนใหญ่นำเสนอวิดีโอผู้อื่น ถูกกระทำ ความรุนแรง ทางกายอันเป็นผลให้บุคคลนั้นเกิดความอับอายเสื่อมชื่อเสียง

รณชัยกร ตุดเกื้อ (2557) จำแนกรูปแบบของการรังแกผ่านโลกไซเบอร์จากหลายแหล่งข้อมูล ไว้ 5 ประเภทที่สำคัญ ดังนี้

1. การนินทา คำทอ รวมถึงการพุดคุยโต้ตอบด้วยถ้อยคำที่หยาบคาย

2. การหมิ่นประมาท ทั้งในรูปแบบของการ โคนตัดต่อภาพ วิดีโอ และมีการแชร์และส่งต่อบนโลกไซเบอร์ซึ่งเหยื่อไม่ได้มีการอนุญาตแต่อย่างใด และยังคงส่งผลกระทบต่อเหยื่อทั้งทางตรงและทางอ้อมอีกด้วย

3. การแอบอ้างชื่อผู้อื่น เป็นลักษณะการระบุว่าตนเองเป็นคนอีกคนหนึ่งและได้โพสต์ข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลต่าง ๆ ว่าเป็นคนคนนั้น

4. การนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นไปเปิดเผยหรือส่งต่อ โดยไม่ได้รับอนุญาต ทำให้เสื่อมเสียหรืออับอาย

5. การลบหรือบล็อกผู้อื่นออกจากกลุ่ม เพื่อปิดกั้นการเข้าถึงการสนทนาหรือข้อมูลต่าง ๆ

อมรทิพย์ อมราภิบาล (2559) ได้ระบุว่าพฤติกรรมกรังแกผู้อื่นผ่านโลกไซเบอร์ไว้ 3 ประเภทที่สำคัญ ดังนี้

1. ละเมิดความเป็นส่วนตัวผู้อื่น และคุกคามผู้อื่นในลักษณะต่อไปทางเพศ

2. ทำให้ผู้อื่นรู้สึกขุ่นเคือง อับอาย และสูญเสียความเป็นตัวของตัวเอง

3. ปลอมตัวเป็นคนอื่น ปกปิดตัวเอง และการขโมยข้อมูลผู้อื่น

ศศิประภา เกษสุพรรณ (2561) จำแนกรูปแบบของการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ไว้ 8 ประเภทที่สำคัญ ดังนี้

1. การกลั่นแกล้งทางวาจา คือการกระทำที่มีลักษณะเป็นการใช้ข้อความ ภาษา คำพูด ที่ทำร้ายจิตใจ เหยียดหยามหรือล้อเลียนผู้อื่น หรือแม้กระทั่งการส่งข้อความรบกวนผู้อื่นซ้ำ ๆ รวมถึงการติดต่อภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ถ่ายวิดีโอทัศน การแชร์ข่าวที่ไม่รู้ว่าเป็นเรื่องจริงหรือไม่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ เฟซบุ๊ก อินสตาแกรม ทวิตเตอร์ ไลน์ และยูทูป เป็นต้น ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการกลั่นแกล้งประเภทนี้จะเสื่อมเสียชื่อเสียง อับอาย ถูกเกลียดชังหรือทำให้เกิด ความรำคาญ และส่งผลกระทบต่อทางจิตใจ (ในกรณีที่เป็นผู้กระทำผิดกรรม) แบ่งเป็น 2 พฤติกรรม

1.1 การคำทอ หมายถึง การใช้ข้อความ ภาษา คำพูดที่ทำร้ายจิตใจ เหยียดหยาม ล้อเลียน หรือการรวมกลุ่มด่าว่าผู้อื่น เช่น อ้วน คำ อปัลักษณ์ เตี้ย จน ฯลฯ ลงบนสื่อสังคมออนไลน์

1.2 การส่งข้อความรบกวนหรือหมิ่นประมาท หมายถึง การส่งข้อความซ้ำ ๆ ในพื้นที่ ส่วนตัวของผู้อื่น เช่น การส่งอีเมลล์ขายของ การฝากร้านในเฟซบุ๊ก อินสตาแกรม ทำให้ผู้อื่นเกิดความรำคาญ รวมทั้งการหมิ่นประมาทผู้อื่นโดยการตัดต่อตัดแปลงภาพนิ่ง วิดีทัศน์ หรือการส่งต่อ ข่าวที่ไม่รู้ว่าเป็นเรื่องจริงหรือปลอมลงบนสื่อสังคมออนไลน์

2. การกลั่นแกล้งทางสังคม คือการลบหรือบล็อกคนที่ไม่ชอบออกจากกลุ่ม หรือการนำ ความลับข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่น ไปเผยแพร่ส่งต่อจนขยายเป็นวงกว้าง และการแอบอ้างใช้ข้อมูลของผู้อื่นไปในทางที่ไม่ถูกต้องเพื่อกลั่นแกล้ง หรือเพื่อปกปิดตัวตนที่แท้จริงของตนเองผ่านสื่อสังคม ออนไลน์ ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำอันก่อให้เกิดความเสียหาย อับอาย และเสื่อมเสีย ชื่อเสียงต่อบุคคลอื่น (ในกรณีที่เป็นผู้กระทำผิดกรรม) แบ่งเป็น 3 พฤติกรรม

2.1 การลบหรือบล็อกผู้อื่นออกจากกลุ่ม หมายถึง การที่ลบหรือบล็อกคนที่ไม่ชอบ ออกจากกลุ่ม และสั่งให้เพื่อนบางคนลบหรือบล็อกคนที่ไม่ชอบออกจากความเป็นเพื่อนไปด้วย รวมทั้งการกดยางาน (Report) คนที่ไม่ชอบจนทำให้บัญชี (Account) ของผู้นั้นถูกระงับการใช้งาน พฤติกรรมดังกล่าวอาจส่งผลให้ผู้ที่ถูกระทำรู้สึกเสียใจ จนไม่สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้ตามปกติ

2.2 การนำความลับหรือข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นไปเปิดเผย หมายถึง การนำความลับ หรือข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่น เช่น ชื่อ ที่อยู่ หมายเลขบัตรประชาชน เบอร์โทรศัพท์ หรือ การบันทึกภาพการสนทนาส่วนตัวไปเผยแพร่หรือส่งต่อบนสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อความสนุกสนาน ซึ่งการกระทำดังกล่าวอาจทำให้ผู้ถูกระทำเกิดความอับอาย หรือเสื่อมเสียชื่อเสียงได้

2.3 การแอบอ้างตัวตน หมายถึง การนำภาพหรือข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นไปแอบอ้าง ทำให้เชื่อว่าเป็นบุคคลนั้นเพื่อกลั่นแกล้งหรือเพื่อปกปิดตัวตนที่แท้จริงของตนเอง หรือแอบนำบัญชี ของผู้อื่นไปโพสต์ข้อความ ภาพ หรือวิดีโอที่ดูไม่ดีผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ทำให้บุคคลนั้น เสียหายหรือเสื่อมเสียชื่อเสียง

จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านนั้น พบว่า พฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต มีหลากหลายรูปแบบและมีความซับซ้อนที่แตกต่างกันออกไป โดยที่ผู้วิจัยเลือกศึกษาพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ กรณีที่เป็นผู้กระทำความผิด จำนวน 3 ประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

- 1) การนำความลับหรือข้อมูลของผู้อื่นไปเปิดเผย
- 2) การแอบอ้างตัวตน และ
- 3) การเผยแพร่ภาพที่ไม่พึงประสงค์

ตอนที่ 3 การสร้างเครื่องมือการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้และการวัดความรู้

ความหมายของความรู้

จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมา พบว่า มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายของ “ความรู้” ไว้หลายความหมาย ดังนี้

Bloom (1972) กล่าวว่า ได้ให้ความหมายว่า “ความรู้” ไว้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับการระลึกถึงสิ่งเฉพาะเรื่อง ระลึกถึงวิธีและขบวนการต่าง ๆ หรือระลึกถึงโครงสร้างวัตถุประสงค์ในด้านความรู้ นั้นจะเน้นในเรื่องกระบวนการทางจิตวิทยาของความจำเป็น ขบวนการเชื่อมโยงในการจัดระเบียบใหม่

Smith (1977) ได้ให้ความหมายว่า “ความรู้” ไว้ว่าเกี่ยวกับ ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์และโครงสร้างที่เกิดขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าหรือเป็นความรู้ที่เกี่ยวข้อง กับสถานที่ สิ่งของ หรือบุคคล ซึ่งได้จากสังเกต ประสบการณ์ หรือจากรายงาน การรับรู้ข้อเท็จจริง เหล่านี้ต้องชัดเจน ต้องอาศัยเวลา

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้ให้ความหมายของ “ความรู้” ไว้ว่าเป็นสิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะ เช่น ความรู้เรื่องประวัติศาสตร์, สิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิด หรือการปฏิบัติ เช่น ความรู้เรื่องสุขภาพ ความรู้เรื่องนิทานพื้นบ้าน

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2534) ได้ให้ความหมายว่า “ความรู้” ไว้ว่าการระลึกถึงเรื่องราวต่าง ๆ ที่เคยมีประสบการณ์มาแล้ว และรวมถึงการจำเนื้อเรื่องต่าง ๆ ทั้งที่ปรากฏอยู่ในแต่ละเนื้อหาวิชาและที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชานั้นด้วย เช่น ระลึกหรือจำได้ถึงวัตถุประสงค์ วิธีการ แบบแผน และเค้าโครงของเรื่องนั้น

ภัทริรา ใจดี (2539) ได้ให้ความหมายว่า “ความรู้” ไว้ว่าเป็นข้อเท็จจริงของเรื่องราว กฎเกณฑ์ สิ่งของ เหตุการณ์ บุคคล ซึ่งเป็นความจำที่มนุษย์ได้สะสมรายละเอียดของเรื่องราว

ปรากฏการณ์ไว้ และแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่ระลึกได้ เรียกเอาสิ่งที่จำได้ออกมาให้ปรากฏ และวัดได้

จันทรทิพย์ ชูสมภพ (2539) ได้ให้ความหมายว่า “ความรู้” ไว้ว่าเป็นข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ และโครงสร้างที่มนุษย์ได้รับจากการศึกษาค้นคว้า ประสบการณ์ การสังเกต และเก็บสะสมไว้ในระดับของความจำ ได้สามารถเข้าใจเปรียบเทียบ ตีความ และนำไปประยุกต์ใช้

ศิริชัย พงษ์วิชัย (2550) ได้ให้ความหมายว่า “ความรู้” ไว้ว่าเป็นสิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้าหรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถ เชิงปฏิบัติและทักษะ โดยมีลักษณะต่อไปนี้

1. ความรู้เป็นข้อเท็จจริงที่มีภูมิพิศสามารถพิสูจน์หรือตรวจสอบได้
2. ความรู้เป็นภูมิปัญญา เป็นผลจากการเรียนรู้ หรือ ประสบการณ์จากการแก้ปัญหาที่สั่งสมไว้
3. ความรู้เป็นความสามารถเชิงพฤติกรรมทางสมอง สามารถวัดได้ด้วยแบบทดสอบ/แบบวัด

สันสกฤต มณี โม ไนย (2551) ได้ให้ความหมายว่า “ความรู้” ไว้ว่าเป็นความสามารถรักษาไว้ซึ่งข้อเท็จจริง เรื่องราว กฎเกณฑ์ สถานที่ สิ่งของ หรือบุคคล ข่าวสารที่เป็นประโยชน์เกี่ยวข้อง ซึ่งเกิดจากการสังเกต จากประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม

โดยสรุป ความรู้ หมายถึง การรับรู้ การระลึกถึงเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า และจากประสบการณ์ที่ได้ปฏิบัติมา

ระดับของความรู้

Bloom (1972) ได้จัดแบ่งระดับความรู้เป็น 6 ระดับ ดังนี้

1. ความรู้ หรือความจำ (Knowledge) คือ ความสามารถในการจำ หรือระลึกเรื่องราวที่เคยเรียนรู้ เคยมีประสบการณ์มาก่อนซึ่งประกอบไปด้วย
 - 1.1 รู้จำเฉพาะเรื่อง รู้จำบุคคล รู้จำสถานที่ เหตุการณ์ในอดีต
 - 1.2 รู้จำวิถีทางและวิธีดำเนินการเฉพาะเรื่อง รู้จำเกี่ยวกับ ระเบียบ แบบแผน ประเพณี
 - 1.3 รู้จำเรื่องสากลและนามธรรม จำข้อมูลเกี่ยวกับหลักการ ข้อสรุป ทฤษฎี
2. ความเข้าใจ (Comprehension) คือ ความสามารถในการอธิบาย สื่อความหมาย และขยายความในเรื่องราว เหตุการณ์ต่าง ๆ ด้วยคำพูด หรือเขียนด้วยภาษา ซึ่งประกอบด้วย
 - 2.1 การแปลความเป็นการให้ความหมาย
 - 2.2 การตีความ เป็นการอธิบายความหมายหรือสรุปด้วยการจัดระเบียบ/ เรียงเรียงเรื่องใหม่

2.3 การขยายความ เป็นการขยายเนื้อหาที่เนื้อหามากกว่าสิ่งที่รู้

3. การนำไปใช้ (Application) คือความสามารถที่นำความรู้นั้นไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่แตกต่างจากสถานการณ์เดิมได้

4. การวิเคราะห์ (Analysis) คือ ความสามารถในการแยก แยกเป็นชิ้นส่วนย่อย ๆ และจัดเรียงลำดับของส่วนย่อย ๆ ให้เห็นความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันดังนี้

4.1 วิเคราะห์ส่วนประกอบ เป็นการจำแนกสิ่งที่ต้องการให้เป็นส่วนย่อย ๆ เพื่อให้เข้าใจง่าย

4.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นการจำแนกสิ่งที่ต้องการให้เป็นส่วนย่อย ๆ ที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน

5. การสังเคราะห์ (Synthesis) คือ ความสามารถในการรวมส่วนย่อย ๆ เข้าเป็นเรื่องเดียวกัน

5.1 สังเคราะห์ข้อความ เป็นการผนวกข้อความและเรียบเรียงใหม่ให้ผู้อื่นทราบ

5.2 สังเคราะห์แผนงาน เป็นการพัฒนาหรือเสนอแผนการทำงานรวมทั้งเสนอแนวความคิดใหม่ ๆ

5.3 สังเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นการผนวกส่วนย่อยที่สัมพันธ์กันให้รวมเป็นเรื่องเดียวกัน

6. ประเมิน (Evaluation) คือ ความสามารถในการตัดสินคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ทั้งเนื้อหาและวิธีการเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

จากการศึกษาระดับของความรู้ทั้ง 6 ชั้นของ Bloom ผู้วิจัยจึงเลือกการวัดระดับความรู้ของ Bloom ใน 3 ชั้นแรก ได้แก่ ชั้นที่ 1 ความรู้ความจำ ชั้นที่ 2 ความเข้าใจ และชั้นที่ 3 การนำไปใช้ เนื่องจากผู้วิจัยต้องการวัดความรู้ในส่วนที่เป็นความสามารถในการจำที่เคยเรียนรู้หรือได้จากประสบการณ์ที่เคยพบเห็น จนก่อให้เกิดเป็นความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้เท่านั้น

รูปแบบของการวัดความรู้

จากการศึกษารูปแบบการวัดความรู้จากงานวิจัยต่าง ๆ ผู้วิจัยรวบรวมมาได้ดังนี้

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2538) ได้กล่าวถึง รูปแบบของการวัดความรู้ที่นิยมใช้มี 3 รูปแบบ ดังนี้

1. แบบปากเปล่า (Oral test) เป็นการทดสอบที่อาศัยการซักถามเป็นรายบุคคลใช้ ได้ผลดีถ้ามีผู้เข้าสอบจำนวนน้อย เพราะต้องใช้เวลามาก ถามได้ละเอียดสามารถโต้ตอบกันได้

2. แบบเขียนตอบ (Paper pencil test) เป็นการทดสอบที่เปลี่ยนแปลงมาจากการสอบแบบปากเปล่า เนื่องจากจำนวนผู้เข้าสอบมากและมีจำนวนจำกัดแบ่งได้ 2 แบบ คือ

2.1 แบบความเรียง (Essay type) เป็นการสอบที่ให้ผู้ตอบได้รวบรวม เรียบเรียงคำพูดของตนเอง แสดงทัศนคติ และความรู้สึก ความคิด ได้อย่างอิสระภายใต้หัวข้อที่กำหนดให้เป็นข้อสอบที่สามารถวัดพฤติกรรมด้านการสังเคราะห์ได้อย่างดี แต่มีข้อเสียที่การให้ คะแนนทำให้มีความเป็นปรนัยได้ยาก

2.2 แบบจำกัดคำตอบ (Fix-response type) เป็นข้อสอบที่มีคำตอบถูก ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดให้อย่างจำกัด ข้อสอบแบบนี้แบ่งออกเป็น 4 แบบ คือ 1) แบบถูกผิด 2) แบบเติมคำ 3) แบบจับคู่ 4) แบบเลือกตอบ

2.3 แบบปฏิบัติ (Performance test) เป็นการทดสอบที่ผู้สอบได้แสดงพฤติกรรมออกมาโดยการกระทำหรือลงมือปฏิบัติจริง ๆ

สุมาลี จันทรชต (2542) ได้รวบรวมแนวความคิด โครงสร้างของความรู้ 6 ชั้น ของ Bloom, Madaus and Hastings (1971) นำมาสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถในแต่ละชั้น ดังนี้

1. วิธีการวัดระดับของความรู้หรือความจำ เป็นการวัดความสามารถขั้นต่ำสุด การถามเพื่อวัดสิ่งเกี่ยวข้องกับการให้ระลึกถึง (Recall) ทั้งในสิ่งที่เฉพาะเจาะจงและทั่วไป คำถามที่ใช้วัดในระดับนี้ ได้แก่ 1) ข้อคำถามวัดความจำเนื้อเรื่อง 2) ข้อคำถามวัดความจำวิธีดำเนินการ 3) ข้อคำถามวัดความจำความรู้รอบคอบ

2. วิธีการวัดระดับความเข้าใจ เป็นการวัดความสามารถที่สูงกว่าความรู้หรือความจำ แต่ผู้ตอบยังคงมีความรู้ความจำเป็นพื้นฐานมาก่อนจึงจะมีความเข้าใจ คำถามจะไม่ถามตรงจากตำราหรือสิ่งที่สอนไว้ แต่โยงความรู้ที่เรียนมาสัมพันธ์กับคำถามแล้วเปลี่ยนเป็นคำตอบใหม่ ภาษาหรือสำนวนใหม่ รูปแบบใหม่ ๆ คำถามที่ใช้วัดในระดับนี้ ได้แก่ 1) ข้อคำถามวัดความสามารถในการแปล ความ 2) ข้อคำถามวัดความสามารถในการตีความ 3) ข้อคำถามวัดความสามารถในการขยายความ

3. วิธีการวัดระดับการนำไปใช้ เป็นการวัดความสามารถในการนำเอาความรู้ ความ เข้าใจ มาประยุกต์ใช้หรือแก้ปัญหาในเหตุการณ์หรือสถานการณ์ใหม่ได้อย่างเหมาะสม คำถามที่ใช้วัดในระดับนี้ ได้แก่ ข้อคำถามวัดการนำไปใช้

4. วิธีการวัดระดับวิเคราะห์ เป็นการวัดความสามารถในการแยกแยะหรือแจกแจงรายละเอียดของเรื่องราว ความคิด การปฏิบัติออกเป็นระดับย่อย ๆ โดยอาศัยหลักการหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อค้นพบข้อเท็จจริง และคุณสมบัติบางประการ คำถามที่ใช้วัดในระดับนี้ ได้แก่

1) ข้อ คำถามวัดการวิเคราะห์ความสำคัญ 2) ข้อคำถามวัดการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ 3) ข้อคำถามวัดการ วิเคราะห์หลักการ

5. วิธีการวัดระดับสังเคราะห์ เป็นการวัดความสามารถในการรวบรวมและผสมผสานรายละเอียดปลีกย่อยของข้อมูล สร้างเป็นสิ่งที่แตกต่างไปจากเดิม ความสามารถดังกล่าวเป็นพื้นฐานของการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คำถามที่ใช้วัดระดับนี้ ได้แก่ 1) ข้อคำถามวัดการสังเคราะห์ ข้อความ 2) ข้อคำถามวัดการสังเคราะห์แผนงาน 3) ข้อคำถามวัดการสังเคราะห์ความสัมพันธ์

6. วิธีการวัดระดับประเมินค่า เป็นการวัดความสามารถในการสรุปคุณค่าหรือดี รากาเกี่ยวกับ เรื่องราว ความคิด พฤติกรรม ว่าดี-เลว, เหมาะ ไม่เหมาะ เพื่อจุดประสงค์บางประการ คำถามที่ใช้วัดระดับนี้ ได้แก่ 1) ข้อคำถามวัดการประเมินโดยเกณฑ์ภายใน 2) ข้อคำถามวัดการประเมินโดยเกณฑ์ภายนอก

จากรูปแบบของการวัดความรู้ที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยเลือกวิธีการวัดแบบจำกัดคำตอบ ชนิดแบบเลือกตอบ ซึ่งเป็นการวัดที่มีคำตอบถูก ภายใต้งื่อน ไขที่กำหนดให้อย่างจำกัด เพื่อใช้ในการวัดระดับความรู้หรือความจำ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ ซึ่งมีความเหมาะสมกับการวัดความรู้ของกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาเท่านั้น

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมและการประเมินพฤติกรรม

ความหมายของพฤติกรรม

จากการศึกษาความหมายของพฤติกรรม มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้ อารี พันธุ์มณี (2538) ได้ให้ความหมายของคำว่า พฤติกรรม (Behavior) หมายถึง กิจกรรมหรือการกระทำที่บุคคลสามารถสังเกตเห็นได้ รู้ได้ หรือใช้เครื่องมือวัดหรือตรวจสอบได้ พฤติกรรม แบ่งออกเป็น

1. พฤติกรรมภายนอก (Overt behavior) เป็นพฤติกรรมที่สามารถมองเห็นสังเกตได้จากภายนอกมี 2 ลักษณะ คือ

1.1 พฤติกรรมแบบ Molar เป็นพฤติกรรมที่สังเกตเห็นด้วยตาเปล่า โดยไม่ต้องอาศัยเครื่องมือ วัดและตรวจสอบ

1.2 พฤติกรรมแบบ Molecular เป็นพฤติกรรมที่ต้องอาศัย เครื่องช่วยในการสังเกต เช่น การไหลเวียนของโลหิต การเดินของหัวใจ

2. พฤติกรรมภายใน (Covert behavior) เป็นพฤติกรรมที่สามารถเห็นได้ชัดเจนด้วยตา จำต้องใช้เครื่องมือวัดและตรวจสอบพฤติกรรมภายใน นั่นก็คือความรู้สึก (Feeling) การรับรู้ (Perceiving) การจดจำ (Remembering) การคิด (Thinking) และการตัดสินใจ (Decision making)

สุชา จันท์ธอม (2542) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมว่า เป็นกิจกรรม หรือการกระทำต่าง ๆ ของสิ่งมีชีวิต ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. พฤติกรรมที่แสดงออกภายนอก (Overt behavior) เป็นพฤติกรรมที่ผู้อื่นสังเกตเห็นได้ชัดเจน เช่น การหัวเราะ การร้องไห้ การเดิน การเคลื่อนไหวของร่างกายและอื่น ๆ
2. พฤติกรรมที่แสดงออกภายใน (Covert behavior) อาจสังเกตยากต้องใช้เครื่องมือช่วยในการสังเกต เช่น การคิด การรับรู้ อารมณ์และอื่น ๆ

จากการศึกษาความหมายของพฤติกรรม ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรมเป็นกิริยาอาการที่แสดงออกของสิ่งมีชีวิตในการตอบสนองต่อสิ่งเร้า ทั้งจากภายนอกและภายใน โดยรูปแบบของพฤติกรรมต่าง ๆ นั้น เป็นผลมาจากการทำงานร่วมกันของพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม

กระบวนการทางพฤติกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษากระบวนการทางพฤติกรรมของ วิมลสิทธิ์ หรยางกูร (2549) ได้กล่าวถึงกระบวนการทางพฤติกรรมไว้ว่า เป็นความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพนั้น เกิดกระบวนการทางพฤติกรรมที่แสดงถึงลักษณะเฉพาะทางพฤติกรรม อาจจำแนกขั้นตอนของกระบวนการทางพฤติกรรมตามลักษณะทางพฤติกรรมที่เด่นชัด และมีความเฉพาะพอต่อการจำแนกออกได้เป็น 3 กระบวนการย่อย ดังนี้

1. กระบวนการรับรู้ (Perception) คือ กระบวนการที่รับข่าวสารจากสภาพแวดล้อมโดยผ่านทางระบบประสาทสัมผัส
2. กระบวนการรู้คิด (Cognition) คือ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางจิตที่รวมการเรียนรู้ การจำ การคิด กระบวนการทางจิตดังกล่าวย่อมรวมถึงการพัฒนาด้วย กระบวนการรู้จึงเป็นกระบวนการทางปัญญาพร้อมกันในกระบวนการรับรู้และกระบวนการรู้คิดเกิดการตอบสนองทางด้านอารมณ์เกิดกระบวนการทางด้านอารมณ์ (Affect) ทั้งกระบวนการรับรู้ กระบวนการรู้และกระบวนการทางอารมณ์ เป็นพฤติกรรมภายใน (Covert behavior)
3. กระบวนการเกิดพฤติกรรมในสภาพแวดล้อม (Spatial behavior) คือ กระบวนการที่บุคคลมีพฤติกรรมเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมผ่านการกระทำ เป็นที่สังเกตเห็นได้จากภายนอก เป็นพฤติกรรมภายนอก (Overt behavior)

จากการศึกษากระบวนการทางพฤติกรรม ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า เป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสภาพแวดล้อม โดยเริ่มจากกระบวนการรับรู้ ซึ่งเป็นขั้นการรับข่าวสาร จากนั้นเข้าสู่ขั้นการเรียนรู้ การจำ การคิด จนเกิดการตอบสนองทางด้านอารมณ์ จากนั้นนำไปสู่กระบวนการเกิดพฤติกรรมออกมาภายนอก

รูปแบบการประเมินพฤติกรรม

จากการศึกษารูปแบบการประเมินพฤติกรรมของ พิชิต ฤทธิจรูญ (2552) ซึ่งเป็นการปฏิบัติหรือการแสดงออกของบุคคล ที่แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมเคลื่อนไหวของร่างกาย ตามการสั่งงานของสมอง เพื่อใช้ตรวจสอบความสมบูรณ์ในแต่ละประเด็นอย่างเป็นระบบ ดังนี้

1. มาตรฐานค่า (Rating scales)

มาตรฐานค่า เป็นเครื่องมือที่สามารถใช้ได้แบบสอบถามเพื่อถามความรู้สึกนึกคิด และนำมาใช้ประกอบการสังเกตได้ด้วย เพื่อดูว่าวิธีการปฏิบัติงาน (Procedure) ในแต่ละขั้นตอน มีการปฏิบัติในระดับใด มากน้อยเพียงใด และผลงาน (Product) มีปริมาณและคุณภาพในระดับใด มากน้อยเพียงใด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนเป็นระดับ

- 5 หมายถึง อยู่ในระดับดีที่สุด พร้อมที่สุด เหมาะสมที่สุด
- 4 หมายถึง อยู่ในระดับดี
- 3 หมายถึง อยู่ในระดับพอใช้
- 2 หมายถึง อยู่ในระดับค่อนข้างพอใช้
- 1 หมายถึง อยู่ในระดับต้องมีการปรับปรุง

2. แบบสำรวจรายการ (Check list)

แบบสำรวจรายการ เป็นเครื่องมืออีกประเภทหนึ่งที่ใช้ประกอบการสังเกตได้ มีลักษณะ คล้ายกับมาตรวัดมาตรฐานค่า (Rating scales) ต่างกันที่แบบสำรวจรายการมีจุดมุ่งหมายเพื่อ ตรวจสอบว่าผู้เรียนแต่ละคนได้ปฏิบัติในแต่ละรายการหรือไม่ ไม่สนใจประเมินในคุณภาพว่า ผลงานที่ปฏิบัติอยู่ในระดับใด ส่วนมาตรวัดมาตรฐานค่า มีจุดมุ่งหมายเพื่อดูระดับการปฏิบัติและ ระดับของผลงานด้วย ซึ่งมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

ในช่อง	มี/ ทำ/ ใช้ได้	ให้ 1 คะแนน
ในช่อง	ไม่มี/ ไม่ทำ/ ใช้ไม่ได้	ให้ 0 คะแนน

จากการรูปแบบการวัดพฤติกรรม ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเลือกใช้เครื่องมือวัดที่เป็นแบบ มาตรฐานค่า (Rating scales) เนื่องจากในงานวิจัยครั้งนี้เป็นแบบวัดพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง ทางอินเทอร์เน็ต เพื่อถามความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติ ที่ให้เลือกตอบจากความถี่ ในการปฏิบัติมากไปน้อย

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และที่ปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. 2560

สิริธร เจริญรัตน์ และชฎารัตน์ พิพัฒนนันท์ (2553) ศึกษาถึงความรู้และความสนใจเกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาถึงความรู้ของนักศึกษาที่มีต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ในหมวด 1 ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และ 2) เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมของนักศึกษาในการเปิดรับความรู้เรื่องพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ในหมวด 1 ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ จากสื่อต่าง ๆ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 490 คน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ในหมวด 1 ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ในระดับปานกลาง และพฤติกรรมส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างไม่เคยอ่านหนังสือหรือเอกสารเกี่ยวกับ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ในหมวด 1 ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ สาเหตุที่ไม่เคยอ่านพระราชบัญญัตินี้พบว่า สาเหตุหลักมาจากการไม่ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว รองลงมาคือ การคิดว่าเป็นเรื่องของกฎหมายเข้าใจยาก ไม่สนใจ และไม่เกี่ยวกับการเรียนในห้องเรียน ตามลำดับ

กมลวรรณ สุภวัฒน์ชัย (2551) ศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ในการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต: กรณีศึกษา บริษัท จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ จำกัด (มหาชน) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของประชาชนต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือ พนักงานบริษัท จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ จำกัด จำนวน 357 คน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ในเรื่องการใช้คอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมากที่สุด 3 ประการ ดังนี้ 1) การดักข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยมิชอบ 2) การเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์โดยมิชอบ และ 3) การเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยมิชอบ ตามลำดับ และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ในเรื่องการใช้คอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตน้อยที่สุด 1 ประการ คือ การกระทำความผิดนอกราชอาณาจักรซึ่งต้องรับโทษในราชอาณาจักร

นวัตศึกษานี้ ทองบุญฤทธิ์ (2552) ศึกษาถึงการรับรู้และความเข้าใจต่อการกระทำ ความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ของ ผู้ใช้บริการร้านอินเทอร์เน็ต ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ1) เพื่อศึกษาการรับรู้ และความเข้าใจต่อการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ของผู้ให้บริการร้านอินเทอร์เน็ตในอำเภอเมือง เชียงใหม่ และ2) เพื่อศึกษา พฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้บริการหลังพระราชบัญญัติประกาศใช้แล้ว กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือ ผู้ให้บริการร้านอินเทอร์เน็ตในอำเภอเมือง เชียงใหม่ จำนวน 382 คน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้บริการร้านอินเทอร์เน็ตมีการรับรู้และความเข้าใจเนื้อหาสาระของ พ.ร.บ. ในระดับปานกลาง และจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ผู้ให้บริการร้านอินเทอร์เน็ตมีพฤติกรรมตาม กรอบของ พ.ร.บ. ในระดับมาก โดยมีพฤติกรรมที่ถูกต้องในเรื่องการไม่ทำลายข้อมูลคอมพิวเตอร์ และการไม่นำเข้าข้อมูลการติดต่อภาพของผู้อื่นทำให้เกิดความเสียหายมากที่สุด

อรสา แนนไส, พิเชษฐ์ จันทวิ และวีระชัย แสงฉาย (2556) ศึกษาถึงพฤติกรรมการใช้ คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ที่กำลังศึกษาอยู่ระหว่างชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 390 คน ผลการศึกษาพบว่า ระดับความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ของนักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 42.3 รองลงมาคือนักศึกษามีความรู้ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 31.5 นักศึกษามีความรู้ในระดับดี คิดเป็น ร้อยละ 17.5 และนักศึกษามีความรู้ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 8.8 ตามลำดับ

ปริญวิศว์ ชูเชิด และเรวดี ศักดิ์คุลยธรรม (2560) ศึกษาเรื่อง การรับรู้และความเข้าใจต่อ การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 ของประชาชนในจังหวัดนนทบุรี และกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ และความเข้าใจต่อการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือ ประชาชนในจังหวัดนนทบุรี และ กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้เนื้อหาของพระราชบัญญัติว่าด้วย การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 ของประชาชนจังหวัดนนทบุรี และ กรุงเทพมหานคร ในภาพรวม อยู่ในระดับการรับรู้ที่น้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.51 ส่วนความเข้าใจ ในเรื่องการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

พ.ศ. 2560 ของประชาชนในจังหวัดนนทบุรี และกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม อยู่ในระดับความเข้าใจน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.52

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต

Beran and Li (2007) ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการถูกรังแกในโลกไซเบอร์กับการถูกรังแกในโรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตกับการกลั่นแกล้งในโรงเรียนและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ตัวอย่างในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 432 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ถูกรังแกในโลกไซเบอร์และถูกรังแกในโรงเรียนมีแนวโน้มที่จะรังแกคนอื่นในโลกไซเบอร์ นอกจากนี้ นักเรียนที่ถูกรังแกทั้งในโลกไซเบอร์และถูกรังแกที่โรงเรียนจะมีปัญหาเกิดขึ้น อาทิ คะแนนต่ำ สมาธิไม่ดี และขาดเรียน เป็นต้น ผลลัพธ์เหล่านี้ชี้ให้เห็นว่าการรังแกที่เกิดขึ้นที่โรงเรียนหรือนอกโรงเรียนอาจส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนได้

Hinduja and Patchin (2010) ศึกษาถึงการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต และการเห็นคุณค่าในตนเอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกับการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตและระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือ นักเรียนชั้นระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 30 โรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนโดยส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตทั้งในฐานะผู้กระทำและผู้ถูกรังแก และนักเรียนในกลุ่มที่เป็นผู้กระทำการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตจะมีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำกว่าผู้ที่เคยถูกรังแกการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตเพียงเล็กน้อย

วิมลทิพย์ มุสิกพันธ์ และศิวพร ปกป้อง (2552) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมกรทำความรุนแรงทั้งทางกายภาพและการข่มเหงรังแกผ่านโลกไซเบอร์ของเยาวชนไทย โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาทัศนคติและการกระทำพฤติกรรมรุนแรงทั้งความรุนแรงทางกายภาพและพฤติกรรมกรข่มเหงรังแกผ่านโลกไซเบอร์ของเยาวชน และ 2) ศึกษาถึงปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมความรุนแรงทางกายภาพและพฤติกรรมกรข่มเหงรังแกผ่านโลกไซเบอร์ของเยาวชนในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ กลุ่มเยาวชนอายุ 12-24 ปี จำนวน 2,500 คน ผลการศึกษาพบว่า เยาวชนไทยในปัจจุบันเกือบทุกคนสามารถที่จะเข้าถึงอุปกรณ์สื่อสารที่ทันสมัยประเภท โทรศัพท์มือถือและอินเทอร์เน็ตได้ง่ายและมีความถี่ในการได้ใช้อุปกรณ์เหล่านี้มาก สะท้อนให้เห็นว่า อุปกรณ์ทันสมัยเหล่านี้ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างความรุนแรง และการข่มเหงรังแกกัน ซึ่งมีแนวโน้มว่าพฤติกรรมกรข่มเหงรังแกกันนั้นหากยังไม่มีการแก้ไขจะกลับกลายเป็นพฤติกรรมที่เยาวชนจะเห็นเป็นเรื่อง

ปกติ ในขณะที่ประเด็นการข่มเหงรังแกผ่านโลกโซเชียลยังไม่มีหน่วยงานใดทำหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง และจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรม ความรุนแรงทางกายภาพและพฤติกรรมการข่มเหงรังแกผ่านโลกโซเชียล ในกลุ่มตัวอย่างเกินกว่าครึ่งหนึ่งเคยเห็นการกระทำความรุนแรงที่บิดามารดามีต่อกัน โดยใช้ความรุนแรงทางวาจาต่อกัน

อมรทิพย์ อมราภิบาล (2559) ศึกษาถึงเหยื่อการรังแกผ่านโลกโซเชียลในกลุ่มเยาวชน: ปัจจัยเสี่ยงผลกระทบต่อสุขภาพจิตและการปรับยาบุคคลที่สาม มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการตกเป็นเหยื่อการรังแกผ่านโลกโซเชียล และพฤติกรรมการรังแกผู้อื่นผ่านโลกโซเชียลของเยาวชนในสถานศึกษา 2) ศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการตกเป็นเหยื่อการรังแกผ่านโลกโซเชียล กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือ นิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 428 คน ผลการศึกษาพบว่า นิสิตตกเป็นเหยื่อของการรังแกผ่านโลกโซเชียล อยู่ในระดับต่ำ และมีพฤติกรรมรังแกผู้อื่นผ่านโลกโซเชียลในระดับปานกลาง รูปแบบของการตกเป็นเหยื่อของการรังแกผ่านโลกโซเชียล และพฤติกรรมการรังแกผู้อื่นผ่านโลกโซเชียลหลากหลาย และจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยปัจจัยการมีพฤติกรรมการรังแกผู้อื่นผ่านโลกโซเชียลส่งผลทางตรงต่อการตกเป็นเหยื่อของการรังแกผ่านโลกโซเชียลมากที่สุด

ศศิประภา เกษสุพรรณ (2561) ศึกษาเรื่องการวัด การจัดกลุ่ม และความแตกต่างระหว่างเพศของนิสิตระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต วัตถุประสงค์การศึกษา เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของ โมเดลการวัดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตในกลุ่มนิสิตระดับปริญญาตรี กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 800 คน ผลการศึกษาพบว่า โมเดลการวัดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตในกลุ่มนิสิตระดับปริญญาตรีมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การกลั่นแกล้งทางวาจา แบ่งออกเป็น 2 พฤติกรรม ได้แก่ การด่าว่า และการส่งข้อความรบกวนหรือหมิ่นประมาท และ 2) การกลั่นแกล้งทางสังคม แบ่งออกเป็น 3 พฤติกรรม ได้แก่ การลบหรือบล็อกผู้อื่นออกจากกลุ่ม การนำความลับหรือข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นไปเปิดเผย และการแอบอ้างตัวตน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณนี้เป็นการศึกษาอิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2562 ในจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 เครื่องหมาย สหวิทยาเขตชลบุรี 1 2 และ 3 จำนวน 31 โรงเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 49,005 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18, 2562)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2562 ในจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เครื่องหมาย สหวิทยาเขตชลบุรี 1 โดยขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากการคำนวณโดยใช้สูตรของเจเจอร์ ดังนี้ (Jaeger, 1980 อ้างถึงใน อุทุมพร จามรมาน, 2537, หน้า 41)

$$n = \frac{(t/e)^2 P(1-P)}{1 + [1/N (t/e)^2 P(1-P)-1]}$$

โดยกำหนด n หมายถึง ขนาดตัวอย่างที่เหมาะสม

N หมายถึง จำนวนประชากร

- t หมายถึง ค่าสถิติ (กำหนดให้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ดังนั้น ค่าที่ที่เปิดตารางได้ จึงมีค่าเท่ากับ 2.576)
- P หมายถึง ค่าสัดส่วน (กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 0.5 จึงก่อให้เกิดค่าความแปรปรวนที่สูงที่สุดในกลุ่มตัวอย่าง ดังนั้น $P*Q = 0.5*0.5 = 0.25$ นั่นเอง)
- e หมายถึง ขนาดของความคลาดเคลื่อน (กำหนดให้มีค่าเท่ากับ ร้อยละ 5 หรือ 0.05)

จากสูตรการคำนวณขนาดของตัวอย่างของเจเกอร์ในข้างต้นนั้น สามารถคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวน 659 คน สำหรับการสุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) โดยขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างและรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 จำแนกอำเภอในจังหวัดชลบุรี ออกเป็น 11 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอบ้านบึง อำเภอหนองใหญ่ อำเภอบางละมุง อำเภอพนัสนิคม อำเภอบ่อทอง อำเภอเกาะจันทร์ อำเภอบางละมุง อำเภอศรีราชา อำเภอเกาะสีชัง และอำเภอสัตหีบ และทำการสุ่มโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling) ได้จำนวนอำเภอทั้งสิ้น 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอบ้านบึง อำเภอพนัสนิคม ซึ่งใช้อำเภอเป็นตัวแปรจำแนกกลุ่ม และอำเภอเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling unit)

ขั้นตอนที่ 2 สุ่มโรงเรียนในสังกัด สพม.18 เครือข่ายสหวิทยาเขตชลบุรี 1 2 และ 3 ที่อยู่ในอำเภอเมือง อำเภอบ้านบึง อำเภอพนัสนิคม มาอำเภอละ 1 โรงเรียน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling) โดยมีโรงเรียนเป็นตัวแปรจำแนกกลุ่มและมีโรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling unit)

ขั้นตอนที่ 3 สุ่มห้องเรียนในแต่ละโรงเรียน มาระดับชั้นละ 2 ห้องเรียนและให้นักเรียนทุกคนในห้องเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยมีชั้นเรียนเป็นตัวแปรจำแนกชั้น และมีห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

จากการคำนวณขนาดของตัวอย่างที่เหมาะสมตามสูตรของเจเกอร์ในข้างต้นนั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ควรมีจำนวนไม่ต่ำกว่า 659 คน โดยที่ผู้วิจัยได้กำหนดสัดส่วนของแต่ละระดับชั้นของประชากร ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งห้องเรียน (ระดับชั้นละ 2 ห้องในแต่ละโรงเรียน) จึงทำให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลได้จำนวนทั้งสิ้น 1,120 ราย ทั้งนี้ จากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้ ผู้วิจัยได้ตัดแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ค่อนข้างมากออกไป จึงทำให้เหลือข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งสิ้น 1,090 ชุด หรือคิดเป็นร้อยละ 97.40 ของจำนวนแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ ดังที่แสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ขนาดประชากร สัดส่วนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณ และจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เก็บได้จริง

ระดับชั้น	ประชากร	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง		
		ขนาดตัวอย่างตาม การคำนวณ	จำนวนแบบสอบถาม ที่เก็บได้	จำนวนแบบสอบถาม ที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล
ม.1	10,065	135	188	181
ม.2	9,095	122	187	182
ม.3	9,071	122	186	181
ม.4	7,489	101	186	181
ม.5	7,036	95	184	181
ม.6	6,249	84	189	184
รวม	49,005	659	1,120	1,090

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ แบบสอบถามปลายปิด (Close ended questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยกำหนดกรอบแนวคิดจากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ใช้ในแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา และเกรดเฉลี่ยสะสม (จนถึงภาคการศึกษาที่ผ่านมา) โดยมีรายละเอียดของข้อคำถามที่ใช้ในแบบสอบถาม ดังนี้

ตัวอย่างแบบสอบถามในส่วนของข้อมูลของตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน

1. เพศ	☐ ชาย	☐ หญิง
2. ชั้นปีที่กำลังศึกษา	☐ มัธยมศึกษาปีที่ 1	☐ มัธยมศึกษาปีที่ 4
	☐ มัธยมศึกษาปีที่ 2	☐ มัธยมศึกษาปีที่ 5
	☐ มัธยมศึกษาปีที่ 3	☐ มัธยมศึกษาปีที่ 6

3. เกรดเฉลี่ยสะสม (จนถึงภาคการศึกษาที่ผ่านมา)

- ต่ำกว่า 2.00 2.00-2.50
 2.51-3.00 3.01-3.50
 3.51-4.00

ตอนที่ 2 แบบวัดความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับ

คอมพิวเตอร์ ประกอบด้วยข้อคำถามในมาตรา 5 จำนวน 3 ข้อ มาตรา 6 จำนวน 3 ข้อ มาตรา 7 จำนวน 3 ข้อ มาตรา 11 จำนวน 3 ข้อ มาตรา 14 จำนวน 4 ข้อ และ มาตรา 16 จำนวน 4 ข้อ รวมทั้งสิ้น 20 ข้อ โดยที่ตัวเลือกของแบบวัดความรู้กำหนดไว้คือ ไม่แน่ใจ ถูกต้อง และไม่ถูกต้อง ดังแสดงในตัวอย่าง

ตัวอย่างแบบวัดความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับ

คอมพิวเตอร์

คำชี้แจง: ให้นักเรียนอ่านข้อความเกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และที่ปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. 2560 เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 3 ช่อง ที่ตรงกับความรู้ความเข้าใจของนักเรียนมากที่สุด

ข้อคำถาม	คำตอบ		
	ไม่แน่ใจ	ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง
มาตรา 5 เข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ นักเรียนสามารถใช้ User name และ Password ของเพื่อน เพื่อเข้าใช้คอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ต โดยเพื่อนของนักเรียน ไม่ทราบ			
มาตรา 6 ในการล่วงรู้มาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยมิชอบ เพื่อนของนักเรียนติดกระดาษที่จดรหัสผ่านไว้ที่หน้าจอ Notebook เมื่อถึงเวลาพักกลางวันนักเรียนจึงเปิด Notebook ของเพื่อน แล้วใส่รหัสผ่านที่ที่นักเรียนเห็นจากกระดาษเพื่อลบ รายงานที่ต้องส่งคุณครูในวันพรุ่งนี้จากเครื่องคอมพิวเตอร์ ของเพื่อน			

สำหรับการให้คะแนนในแต่ละข้อคำถาม สามารถกำหนดเกณฑ์ดังนี้ หากนักเรียนตอบคำถามในข้อนั้น ผิด นักเรียนจะได้ 0 คะแนน หากนักเรียนเลือกตอบว่าไม่แน่ใจ นักเรียนจะได้ 0 คะแนนเช่นเดียวกัน แต่หากนักเรียนตอบข้อนั้นถูก จะได้ 1 คะแนน

หลังจากนั้น ผู้วิจัยจะทำการรวบรวมคะแนนทั้งฉบับ จากนั้นนำมาแบ่งระดับคะแนน โดยเทียบร้อยละของคะแนนเต็มตามเกณฑ์การประเมินผล (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2561) กล่าวคือ หากนักเรียนได้คะแนนร้อยละ 80-100 แปลผลว่า นักเรียนมีความรู้ในระดับที่สูง หากนักเรียนได้คะแนนร้อยละ 60-79 แปลผลว่า นักเรียนมีความรู้ในระดับปานกลาง และหากนักเรียนได้คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 60 แปลผลว่า นักเรียนมีความรู้ในระดับน้อย โดยที่เกณฑ์ดังกล่าวสามารถเทียบเป็นคะแนนดิบในแบบวัดความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ดังนี้

16-20 คะแนน แปลผลว่า มีระดับความรู้สูงมาก

12-15 คะแนน แปลผลว่า มีระดับความรู้ปานกลาง

0-11 คะแนน แปลผลว่า มีระดับความรู้ต่ำ

ตอนที่ 3 แบบวัดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียน แบบวัดในส่วนนี้ ผู้วิจัยปรับปรุงแบบวัดจากการศึกษาของ ศศิประภา เกษสุพรรณ (2561) สามารถจำแนกออกเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การนำความลับหรือข้อมูลของผู้อื่นไปเปิดเผย จำนวน 5 ข้อ องค์ประกอบที่ 2 การแอบอ้างตัวตน จำนวน 5 ข้อ และองค์ประกอบที่ 3 การเผยแพร่ภาพที่พึงประสงค์ จำนวน 5 ข้อ รวมจำนวนทั้งสิ้น 15 ข้อ โดยที่พฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตในแต่ละข้อคำถามได้กำหนดระดับของพฤติกรรมในแต่ละข้อคำถามจำนวน 6 ระดับ ได้แก่ กระทำเป็นประจำ (ปฏิบัติพฤติกรรม 9 ครั้งขึ้นไปต่อสัปดาห์) กระทำบ่อยครั้ง (ปฏิบัติพฤติกรรม 7-8 ครั้งต่อสัปดาห์) กระทำค่อนข้างบ่อย (ปฏิบัติ 5-6 ครั้งขึ้นไป/ สัปดาห์) กระทำบางครั้ง (ปฏิบัติ 3-4 ครั้งขึ้นไป/ สัปดาห์) กระทำนาน ๆ ครั้ง (ปฏิบัติ 1-2 ครั้งขึ้นไป/ สัปดาห์) และไม่เคยกระทำ (ไม่เคยปฏิบัติเลย) โดยมีรายละเอียดของตัวอย่างดังนี้

ตัวอย่างแบบสอบถามด้านพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียน

คำชี้แจง: ให้นักเรียนอ่านข้อความเกี่ยวกับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมากที่สุด โดยพิจารณาว่าที่ผ่านมา นักเรียนมีพฤติกรรมต่อไปนี้ผ่านทางโซเชียลมีเดีย (Social media) อยู่ในระดับใด (ในระยะเวลา 1 เดือนที่ผ่านมา)

เป็นประจำ หมายถึง ปฏิบัติ 9 ครั้งขึ้นไป/ สัปดาห์

บ่อยครั้ง หมายถึง ปฏิบัติ 7-8 ครั้งขึ้นไป/ สัปดาห์

ก่อนข้างบ่อย หมายถึง ปฏิบัติ 5-6 ครั้งขึ้นไป/ สัปดาห์
 บางครั้ง หมายถึง ปฏิบัติ 3-4 ครั้งขึ้นไป/ สัปดาห์
 นาน ๆ ครั้ง หมายถึง ปฏิบัติ 1-2 ครั้งขึ้นไป/ สัปดาห์
 ไม่เคยทำ หมายถึง ไม่เคยปฏิบัติเลย

ประเด็น/ การกระทำ	พฤติกรรม				
	ไม่เคยทำ	ความถี่ของการกระทำ			
		นาน ๆ ครั้ง	บางครั้ง	ค่อนข้างบ่อย	บ่อยครั้ง
การนำความลับหรือข้อมูลของผู้อื่น ไปเปิดเผย					
นักเรียนเคยนำข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่น ไปเปิดเผยผ่านสังคมออนไลน์ (เช่น ชื่อ-สกุล เบอร์โทรศัพท์ อีเมล เป็นต้น)					
การแอบอ้างตัวตน					
นักเรียนเคยใช้แอ็กเคานต์ผู้อื่น ไปโพสต์ภาพ/ ข้อความต่าง ๆ ผ่านสื่อสังคมออนไลน์					
การเผยแพร่ภาพที่ไม่พึงประสงค์					
นักเรียนเคยส่งต่อภาพลามก อนาจารให้เพื่อนในโรงเรียน					

สำหรับเกณฑ์การให้คะแนนของแบบวัดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนของทุกข้อคำถาม ได้มีใช้เกณฑ์ดังนี้ หากนักเรียนเลือกตอบข้อคำถามว่า “ไม่เคยทำ” กำหนดให้คะแนน 0 คะแนน หากนักเรียนเลือกตอบข้อคำถามว่า “นาน ๆ ครั้ง” กำหนดให้คะแนน 1 คะแนน หากนักเรียนเลือกตอบข้อคำถามว่า “บางครั้ง” กำหนดให้คะแนน 2 คะแนน หากนักเรียนเลือกตอบข้อคำถามว่า “ค่อนข้างบ่อย” กำหนดให้คะแนน 3 คะแนน หากนักเรียนเลือกตอบข้อคำถามว่า “บ่อยครั้ง” กำหนดให้คะแนน 4 คะแนน และหากนักเรียนเลือกตอบข้อคำถามว่า “เป็นประจำ” กำหนดให้คะแนน 5 คะแนน

0	1	2	3	4	5
ไม่เคยทำ	นาน ๆ ครั้ง	บางครั้ง	ค่อนข้างบ่อย	บ่อยครั้ง	เป็นประจำ

หลังจากนั้น ผู้วิจัยทำการรวบรวมคะแนนพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ทั้งฉบับ โดยที่ผู้วิจัยได้กำหนดหลักเกณฑ์การแปลความหมายด้วยวิธีการหาอันตรภาคชั้น (บุญชม ศรีสะอาด, 2541) ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดจำนวนชั้นที่ต้องการจำนวน 4 ชั้น ค่าต่ำสุดของคะแนน ในแบบวัดที่เป็นไปได้มีค่าเท่ากับ 0 และค่าคะแนนสูงสุดของคะแนนในแบบวัดที่เป็นไปได้มีค่าเท่ากับ 75 ซึ่งสามารถทานค่าได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ค่าสูงสุด-ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้นที่ต้องการ}} \\ &= \frac{75-0}{4} \\ &= 18.75 \end{aligned}$$

จากการคำนวณความกว้างของอันตรภาคชั้นที่กำหนดไว้จำนวน 4 ชั้น พบว่า ความกว้างอันตรภาคชั้นมีค่าเท่ากับ 18 (โดยประมาณ) ซึ่งสามารถกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ได้ดังนี้

คะแนน การแปลความหมาย

- 56-75 นักเรียนมีพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตในระดับสูง
- 38-55 นักเรียนมีพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตในระดับปานกลาง
- 19-37 นักเรียนมีพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตในระดับต่ำ
- 0-18 นักเรียนมีพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตในระดับต่ำมาก

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

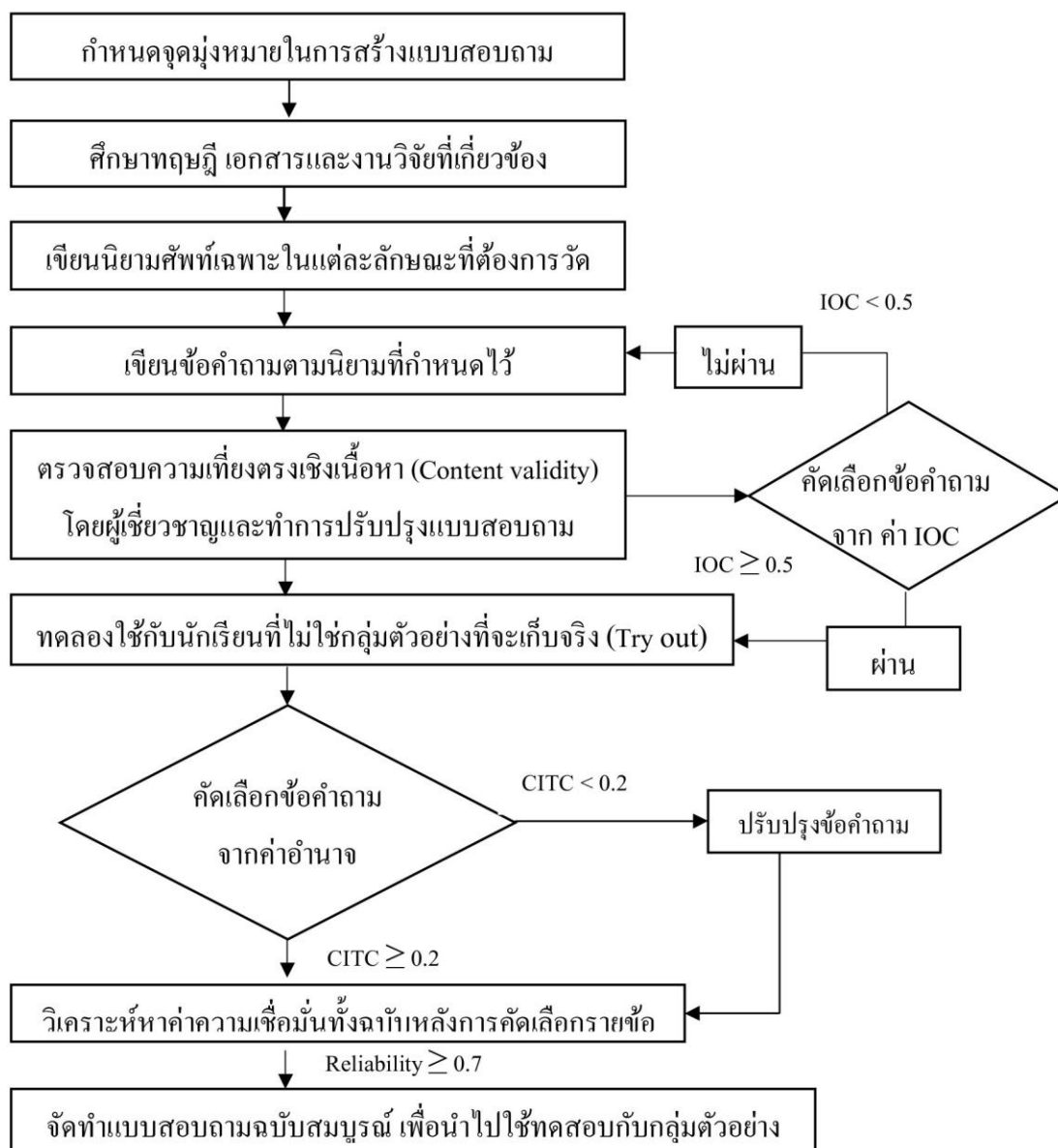
- ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือการวิจัยในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอน ดังนี้
- ขั้นแรก กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัด
- ขั้นที่สอง ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ขั้นที่สาม เขียนนิยามศัพท์เฉพาะในตัวแปรที่ต้องการวัด
- ขั้นที่สี่ สร้างแบบวัดให้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดขึ้น
- ขั้นที่ห้า นำแบบวัดที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

(Content validity) และภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามและความมุ่งหมายของการวัด

ขั้นที่หก ผู้วิจัยคำนวณค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด (Index of item-objective congruence: IOC) โดยที่ ค่า IOC มีค่าตั้งแต่ 0.50 จึงถือว่าใช้ได้ และหากค่า IOC มีค่าต่ำกว่า 0.5 ผู้วิจัยจะทำการปรับปรุงข้อคำถามหรือตัดข้อคำถามนั้นออกจากแบบวัด (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552)

ขั้นที่เจ็ด หลังจากที่ได้แบบวัดที่ได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) แล้ว ผู้วิจัยนำแบบวัดที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรที่ใช้ในการวิจัย จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้เครื่องมือ มาตรวจสอบอำนาจจำแนกของข้อคำถามรายข้อ (Discrimination) ด้วยวิธี Corrected item total correlation (CITC) โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาค่าอำนาจจำแนกว่าควรมีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป และทำการตรวจสอบความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Reliability) โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาจากค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Reliability) ควรมีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไปแบบวัดจึงจะเหมาะสมที่จะใช้ในการวัด

ขั้นที่แปด จัดทำแบบวัดฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 ลำดับขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จากภาพที่ 4 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบวัดด้านความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และที่ปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. 2560 และแบบวัดด้านพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 2 แบบวัดความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

ในการสร้างแบบวัดความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ ประสงค์ เนื้อหา หรือตัวแปรในการวัดความรู้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และที่ปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. 2560
2. ศึกษาทฤษฎี แหล่งเอกสารและข้อมูลที่วัดความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และที่ปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. 2560 โดยเลือกประเด็นที่สอดคล้องกับพฤติกรรมกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โดยที่ผู้วิจัยได้ศึกษาการสร้างแบบวัดจากงานวิจัยของสิริธร เจริญรัตน์ (2551; อรสา นามไส และคณะ, 2556; ปรียวิศว์ ชูเชิด, 2559)
3. เขียนนิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปรที่ต้องการวัดความรู้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และที่ปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. 2560
4. เลือกชนิดหรือรูปแบบของเครื่องมือวัดที่จะสร้าง โดยต้องเลือกรูปแบบให้เหมาะสมกับแบบวัดความรู้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และที่ปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. 2560
5. จัดทำแผนผังแบบวัด (Test blueprint) เพื่อเป็นการวางแผนการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่จะวัดให้มากที่สุด และง่ายต่อการตรวจสอบความครอบคลุมและคุณภาพของแบบสอบถาม การกำหนดข้อคำถามเชิงบวกและข้อคำถามเชิงลบ และจะนำมาสร้างเป็นข้อคำถามด้านความรู้ ความจำ จำนวน 6 ข้อ ความเข้าใจจำนวน 7 ข้อ และการนำไปใช้จำนวน 7 ข้อ รวมทั้งหมด 20 ข้อ โดยที่ครอบคลุมเนื้อหาพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และที่ปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. 2560 จำนวน 6 มาตรการที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช่ คือ มาตรการ 5 มาตรการ 6 มาตรการ 7 มาตรการ 11 มาตรการ 14 และมาตรการ 16 (ดังตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 การกำหนดแผนผังแบบวัดความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

มาตรา/ ลักษณะความผิด	โทษที่ได้รับ	จำนวนข้อคำถาม			รวม
		ความรู้ ความจำ	เข้าใจ	นำไปใช้	
มาตรา 5 เข้าถึงระบบ คอมพิวเตอร์	จำคุกไม่เกิน 6 เดือน/ ปรับไม่เกิน 10,000 บาท/ ทั้งจำทั้งปรับ	1	1	1	3
มาตรา 6 ล่วงรู้มาตรการ ป้องกันการเข้าถึงระบบ คอมพิวเตอร์และนำไป เปิดเผย	จำคุกไม่เกิน 1 ปี/ ปรับไม่เกิน 20,000 บาท/ ทั้งจำทั้งปรับ	1	1	1	3
มาตรา 7 เข้าถึง ข้อมูลคอมพิวเตอร์	จำคุกไม่เกิน 2 ปี/ ปรับไม่เกิน 40,000 บาท/ ทั้งจำทั้งปรับ	1	1	1	3
มาตรา 11 ส่งข้อมูลหรือ อีเมลล์ก่อความผู้อื่น - ส่งโดยปกปิดหรือ ปลอมแปลงแหล่งที่มา - ส่งโดยไม่เปิดโอกาสให้ ปฏิเสธการตอบรับได้ โดยง่าย	ปรับไม่เกิน 100,000 บาท จำคุกไม่เกิน 2 ปี/ ปรับไม่เกิน 40,000/ ทั้งจำทั้งปรับ	1	1	1	3
มาตรา 14 นำข้อมูลที่ผิด พ.ร.บ. เข้าสู่ระบบ คอมพิวเตอร์		1	2	1	4

ตารางที่ 4 (ต่อ)

มาตรา/ ลักษณะความผิด	โทษที่ได้รับ	จำนวนข้อคำถาม			รวม
		ความรู้ ความจำ	เข้าใจ	นำไปใช้	
- ข้อมูลปลอม/ ทุจริต/ หลอกลวง	กรณีการกระทำนั้น ส่งผล ถึงประชาชน จำคุกไม่เกิน				
- ข้อมูลเท็จ	5 ปี ปรับไม่เกิน 100,000				
- ข้อมูลความผิดเกี่ยวกับ ความมั่นคงปลอดภัย ฯลฯ	บาท/ ทั้งจำทั้งปรับ กรณีการกระทำนั้นส่งผล ต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง				
(มาตรา 12)	จำคุกไม่เกิน 3 ปี				
- ข้อมูลความผิดเกี่ยวกับ ความมั่นคง/ ก่อการร้าย	ปรับไม่เกิน 600,000 บาท/ ทั้งจำทั้งปรับ (ยอมความ เข้าถึงได้)				
- ข้อมูลลามก ประชาชน เข้าถึงได้					
- เผยแพร่/ ส่งต่อ ข้อมูล โดยรู้อยู่แล้วว่าผิด					
มาตรา 16 ตัดต่อ เดิม		1	1	2	4
ตัดแปลงภาพ					
- ตัดต่อ เดิม ตัดแปลงภาพ ผู้อื่น/ ผู้ตาย นำเข้าสู่ระบบ คอมพิวเตอร์ที่ประชาชน ทั่วไปเข้าถึงได้					
1. ทำให้เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น					
2. ทำให้ถูกเกลียดชัง ได้รับ ความอับอาย					
รวม		6	7	7	20

6. หลังจากที่เราสร้างแบบวัดเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำไปตรวจสอบคุณภาพของแบบวัด เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ ข้อคำถามดังกล่าว แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญในด้านการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และผู้มีความรู้ เกี่ยวกับกฎหมายคอมพิวเตอร์ จำนวน 3 ท่าน (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ก) เพื่อตรวจสอบ ความเที่ยงตรงของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามและความมุ่งหมายของการวัด หลังจากนั้น ผู้วิจัยคำนวณค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด (Index of item-objective congruence: IOC) โดยที่ค่า IOC มีค่าตั้งแต่ 0.50 จึงถือว่าใช้ได้ และหากค่า IOC มีค่าต่ำกว่า 0.5 ผู้วิจัยจะทำการปรับปรุงข้อคำถามหรือตัดข้อคำถามนั้นออกจากแบบวัด (ศิริชัย กาญจนวาสิ, 2552) ผลการทดสอบเครื่องมือการวิจัย พบว่า ค่า IOC ของทุกข้อคำถามในแบบวัด ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มีค่าอยู่ระหว่าง 0.667 ถึง 1.000 ด้วยเหตุนี้ข้อคำถามในแบบวัดความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิด เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มีความเหมาะสมที่จะนำไปทดลองใช้ เพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Reliability) และอำนาจจำแนก (Discrimination) ในขั้นตอนต่อไป

7. หลังจากที่ได้แบบวัดที่ได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) แล้ว ผู้วิจัยนำแบบวัดความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรีที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรที่ใช้ ในการวิจัย จำนวนทั้งสิ้น 180 คน

8. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้เครื่องมือมาตรวจสอบอำนาจจำแนกของ ข้อคำถามรายข้อ (Discrimination) ด้วยวิธี Corrected item total correlation (CITC) โดยกำหนด เกณฑ์การพิจารณาค่าอำนาจจำแนกว่าควรมีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ พบว่า มีค่า CITC ตั้งแต่ 0.200-0.443 ด้วยเหตุนี้ ข้อคำถามในแบบวัดความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มีอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ดี และทำการตรวจสอบ ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Reliability) โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) กำหนดเกณฑ์การพิจารณาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Reliability) ว่าควรมีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ พบว่า แบบวัดความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.720 แสดงว่าแบบวัดความรู้เกี่ยวกับ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฉบับนี้ เหมาะสมที่จะใช้ในการวัด (ดังตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ผลการประเมินความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (Try out)

ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์			
จำนวน (ข้อ)	IOC	CITC	Reliability
20	0.667-1.000	0.200-0.443	0.720

ตอนที่ 3 แบบวัดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียน

ในการสร้างแบบวัดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียน ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา หรือตัวแปรในการวัดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียน
2. ศึกษาทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียน โดยเลือกประเด็นที่สอดคล้องกับรูปแบบการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ที่ปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. 2560 และอยู่ในบริบทของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาเป็นหลัก ซึ่งผู้วิจัยได้การสร้างและพัฒนาแบบวัดมาจากศศิประภา เกษสุพรรณ (2561)
3. เขียนนิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปรที่ต้องการวัดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียน ที่เป็นพฤติกรรมที่หมัวยุ่ร่นมักปฏิบัติโดยทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ ได้แก่ การนำความลับหรือข้อมูลของผู้อื่น ไปเปิดเผย การแอบอ้างตัวตน การเผยแพร่ภาพที่ไม่พึงประสงค์
4. เลือกชนิดหรือรูปแบบของเครื่องมือวัดที่จะสร้าง โดยต้องเลือกรูปแบบให้เหมาะสมกับแบบวัดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียน
5. นำรูปแบบของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียน มาสร้างเป็นข้อคำถามแบ่งออกเป็น 3 ด้าน จำนวน 15 ข้อ ได้แก่ ด้านการนำความลับหรือข้อมูลของผู้อื่น ไปเปิดเผยจำนวน 5 ข้อ ด้านการแอบอ้างตัวตนจำนวน 5 ข้อ และด้านการเผยแพร่ภาพที่ไม่พึงประสงค์จำนวน 5 ข้อ
6. เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้ว ผู้วิจัยนำไปตรวจสอบคุณภาพของแบบวัด เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบข้อคำถามดังกล่าว แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญในด้านการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และผู้มีความรู้

เกี่ยวกับกฎหมายคอมพิวเตอร์ จำนวน 3 ท่าน (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ก) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามและความมุ่งหมายของการวัด หลังจากนั้น ผู้วิจัยคำนวณค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด (Index of item-objective congruence: IOC) โดยที่ค่า IOC มีค่าตั้งแต่ 0.50 จึงถือว่าใช้ได้ และหากค่า IOC มีค่าต่ำกว่า 0.5 ผู้วิจัยจะทำการปรับปรุงข้อคำถามหรือตัดข้อคำถามนั้นออกจากแบบวัด (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552) ผลการทดสอบเครื่องมือการวิจัย พบว่า ค่า IOC ของทุกข้อคำถามในแบบวัดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมีค่าเท่ากับ 1.000 ด้วยเหตุนี้ ข้อคำถามในแบบวัดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมีความเหมาะสมที่จะนำไปทดลองใช้เพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Reliability) และอำนาจจำแนก (Discrimination) ในขั้นตอนต่อไป

7. หลังจากที่ได้แบบวัดที่ได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) แล้ว ผู้วิจัยนำแบบวัดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรีที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำนวนทั้งสิ้น 180 คน

8. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้เครื่องมือ มาตรวจสอบอำนาจจำแนกของข้อคำถามรายข้อ (Discrimination) ด้วยวิธี Corrected item total correlation (CITC) โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาค่าอำนาจจำแนกกว่าควรมีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ พบว่า มีค่า CITC ตั้งแต่ 0.202-0.625 ด้วยเหตุนี้ ข้อคำถามในแบบวัดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมีอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ดี และทำการตรวจสอบความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Reliability) โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach α coefficients) ว่าควรมีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ พบว่า แบบวัดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.825 แสดงว่าแบบวัดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนฉบับนี้ เหมาะสมที่จะใช้ในการวัด (ดังตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ผลการประเมินความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น
ของแบบวัดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียน (Try out)

พฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียน			
จำนวน (ข้อ)	IOC	CITC	Reliability (α)
15	1.000	0.202-0.625	0.825

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์อย่างเป็นทางการโดยทำหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ในโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างในการสำรวจนี้
2. ผู้วิจัยทำการติดต่อทางโรงเรียนที่ต้องการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนัดหมายวันและเวลาที่เข้าไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โดยที่ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์โรงเรียนในการจัดสรรสถานที่การเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อไม่กระทบการเรียนของนักเรียนหรือกิจกรรมของโรงเรียน โดยที่ทางโรงเรียนได้ให้ความอนุเคราะห์ให้ใช้ห้องประชุมโรงเรียน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้แจกเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยและให้คำอธิบายเกี่ยวกับโครงการวิจัยแก่นักเรียน อีกทั้ง การตอบแบบสอบถามครั้งนี้เป็นไปตามความสมัครใจของผู้เข้าร่วมโครงการ อย่างไรก็ดี หากนักเรียนท่านใดที่ไม่ประสงค์ที่จะเข้าร่วมโครงการวิจัยหรือไม่ประสงค์ที่จะตอบแบบสอบถาม นักเรียนก็สามารถทำได้ โดยที่ไม่มีผลกระทบใด ๆ ของตัวนักเรียนเอง
3. ภายหลังจากที่นักเรียนตอบแบบสอบถามเป็นที่เรียบร้อยแล้ว แบบสอบถามจะถูกบรรจุลงในซองสีน้ำตาล และนักเรียนก็นำซองแบบสอบถามมาหย่อนลงกล่องรับแบบสอบถามที่ผู้วิจัยเตรียมไว้ภายนอกห้องประชุม ดังนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามจะสามารถคืนแบบสอบถามหรือไม่ก็ได้ตามความสมัครใจ
4. หากจำนวนแบบสอบถามที่เก็บได้ต่ำกว่าจำนวนขนาดตัวอย่างที่ผู้วิจัยคำนวณไว้ ผู้วิจัยจะขอความอนุเคราะห์โรงเรียนอีกครั้ง เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างรายใหม่ให้ครบตามจำนวนแบบสอบถามที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ดี จากการเก็บรวบรวมในครั้งแรกพบว่า จำนวนขนาดตัวอย่างมีจำนวนเกินขนาดตัวอย่างที่คำนวณไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive statistics) เพื่อใช้อธิบายถึงคุณลักษณะของตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย และวิเคราะห์ถึงระดับความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และพฤติกรรมกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการประมาณค่า (SE) และช่วงความเชื่อมั่นของค่าประมาณพารามิเตอร์ (ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05)
2. การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ (Multivariate analysis of variance: MANOVA) เพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของระดับความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และพฤติกรรมกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตตามระดับชั้นปี หากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยก็จะนำมาทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยภายหลังการทดสอบรวม (Post-Hoc comparison) ด้วยเทคนิควิธี Least-significant different (LSD)
3. การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple regression analysis) เพื่อตรวจสอบอิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์กับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามระดับชั้นปีที่ศึกษา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ในลำดับขั้นตอนดังนี้

1. สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการแปลผล เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์และอักษรย่อทางสถิติ

สัญลักษณ์และอักษรย่อ	คำจำกัดความ
n	จำนวนตัวอย่าง
\bar{X}	ค่าเฉลี่ย (Mean)
SD	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
R^2	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ (Coefficient of determination)
SE	ค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า
b	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนดิบ
β	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน
p	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

2. สัญลักษณ์และอักษรย่อของตัวแปรแฝง

สัญลักษณ์และอักษรย่อ	คำจำกัดความ
K	ความรู้เกี่ยวกับเกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
CB	พฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยสามารถจำแนกออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ตัวอย่างนักเรียน เพศหญิงและเพศชายอยู่ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน กล่าวคือ เป็นนักเรียนหญิงร้อยละ 50.10 และเป็นนักเรียนชายร้อยละ 49.90 ตัวอย่างส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยสะสมระหว่าง 3.01-3.50 คิดเป็นร้อยละ 28.10 รองลงมาคือ นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.01-2.50 คิดเป็นร้อยละ 26.10 นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.51-3.00 คิดเป็นร้อยละ 24.40 นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 คิดเป็นร้อยละ 11.60 และนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมระหว่าง 3.51-4.00 คิดเป็นร้อยละ 9.80

ตารางที่ 7 การแจกแจงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ จำแนกตามเพศ และเกรดเฉลี่ยสะสม (จนถึงภาคการศึกษาที่ผ่านมา)

คุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (n = 1090)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	544	49.90
หญิง	546	50.10
เกรดเฉลี่ยสะสม (จนถึงภาคการศึกษาที่ผ่านมา)		
ต่ำกว่า 2.00	126	11.60
2.01-2.50	285	26.10
2.51-3.00	266	24.40
3.01-3.50	306	28.10
3.51-4.00	107	9.80

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และพฤติกรรมกำกวมแก๊งทางอินเทอร์เน็ต

ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน โดยการหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการประมาณค่า (SE) และ ช่วงความเชื่อมั่น 95% ของค่าประมาณพารามิเตอร์ ปรากฏผลดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยของนักเรียนในด้านความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มีค่าเฉลี่ยรวม 6 มาตรการ เท่ากับ 8.254 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.888 ($\bar{X} = 8.254$, $SD = 3.888$) ณ ช่วงความเชื่อมั่นระดับ 95% พบว่า มีพิสัยของค่าเฉลี่ยรวม มาตรการของประชากรอยู่ในช่วง 8.363 ถึง 8.835 คะแนน แสดงว่านักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์รวม 6 มาตรการอยู่ในระดับต่ำ (ดังตารางที่ 8)

2. ค่าเฉลี่ยของนักเรียนในด้านพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต (CB) มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 40.480 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 10.784 ($\bar{X} = 40.480$, $SD = 10.784$) ณ ช่วงความเชื่อมั่นที่ระดับ 95% พบว่า มีพิสัยของค่าเฉลี่ยรวมของประชากรอยู่ในช่วง 39.845 ถึง 41.123 คะแนน แสดงว่านักเรียนมีพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตมีอยู่ในระดับปานกลาง (ดังตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าความคลาดเคลื่อน (SE) และช่วงระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ของแบบวัดความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต

Variables	Total Score	Descriptive statistics		SE _{mean}	95% CI of Mean	
		\bar{X}	SD		Lower	Upper
K	20	8.254	3.888	0.118	8.363	8.835
CB	75	40.480	10.784	0.327	39.845	41.123

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งแสดงผลดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (K) และพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต (CB) ในระดับชั้นที่แตกต่างกันด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ (MANOVA)

Descriptive statistics				
ระดับชั้น	K		CB	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
ม.1	7.878	4.140	39.608	14.003
ม.2	8.143	3.901	36.791	13.532
ม.3	7.912	4.041	38.254	12.308
ม.4	7.989	4.037	43.519	6.694
ม.5	9.105	3.439	42.309	7.214
ม.6	8.495	3.606	42.386	6.201
Total	8.254	3.888	40.480	10.784

Multivariate test: Wilks' Lambda = 0.938, F-Statistic = 7.067, P-value = 0.000

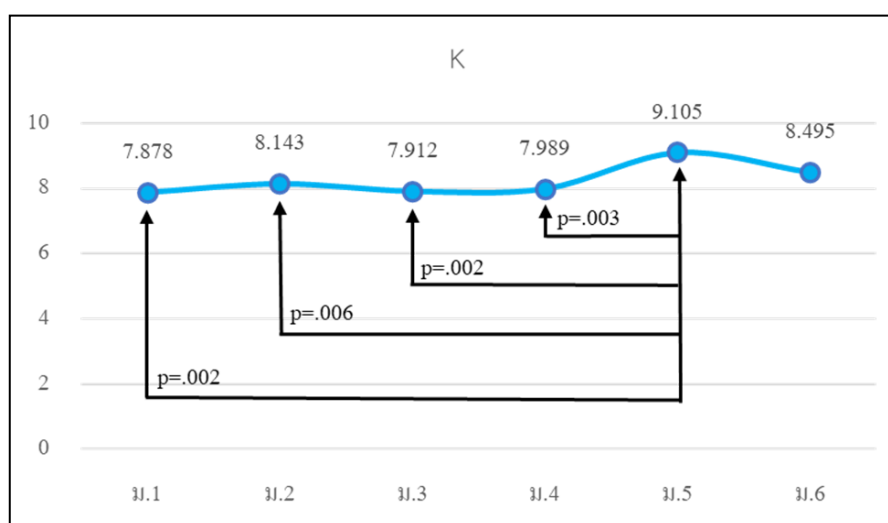
Univariate test		
	K	CB
MS _[BG]	47.327	1291.414
MS _[WG]	14.965	110.866
F-ratio	3.162	11.648
p-value	0.008	0.000

Multiple comparisons [LSD] Alpha < .05

Contrast	Multiple comparisons [LSD] Alpha < .05	
		ม.1, ม.2, ม.3, ม.4 < ม.5
	ม.1, ม.2, ม.3, ม.4, ม.5 = ม.6	ม.1, ม.2, ม.3 < ม.4, ม.5, ม.6

จากตารางที่ 9 พบว่า ค่า Wilks' lambda เท่ากับ 0.938 ($p < .001$) แสดงว่า นักเรียนอย่างน้อย 1 ระดับชั้นมีความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (K) และพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต (CB) ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และเมื่อทำการเปรียบเทียบแต่ละตัวแปร (Univariate test) พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา มีความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (K) แตกต่างกัน

อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 (F-Statistic = 3.162, P-value < .01) ซึ่งผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาด้วยวิธี Least-significant difference (LSD) พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2, 3 และ 4 มีการเปลี่ยนแปลงของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ แตกต่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และเมื่อนำค่าเฉลี่ยด้านความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ มาเปรียบเทียบกันในแต่ละระดับชั้น ปรากฏผลดังภาพที่ 5

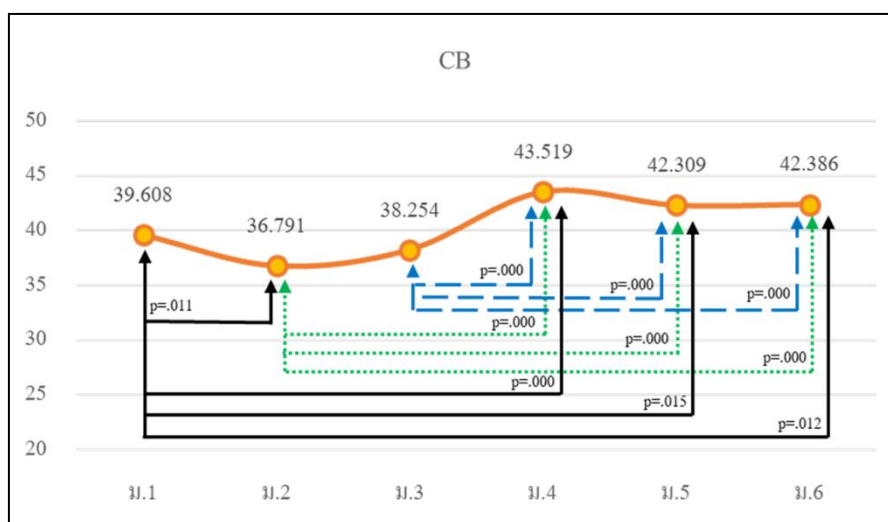

ภาพที่ 5 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรด้านความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (K) ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6

จากภาพที่ 5 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้านความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 พบว่า ในด้านความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 9.105 คะแนน รองลงมาคือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6, 2, 4, 3 และ 1 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.495, 8.143, 7.989, 7.912 และ 7.878 ตามลำดับ

นอกจากนั้น เมื่อทำการเปรียบเทียบ (Univariate test) ในตัวแปรพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต (CB) พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาที่มีพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต (CB) แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 (F-Statistic = 11.648, P-value < 0.001) ซึ่งผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาด้วยวิธี

Least-significant difference (LSD) พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตแตกต่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 มีพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตแตกต่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 และเมื่อนำค่าเฉลี่ยในด้านพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต มาเปรียบเทียบกันในแต่ละระดับชั้นปรากฏผลดังภาพที่ 6

ภาพที่ 6 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรด้านพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต (CB) ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6

จากภาพที่ 6 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้านพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต (CB) ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ 43.519 คะแนน รองลงมาคือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6, 5, 1, 3 และ 2 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 42.386, 42.309, 39.608, 38.254 และ 36.791 ตามลำดับ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์อิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ กับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามระดับชั้นปี

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ กับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามระดับชั้นปี ด้วยการใช้การถดถอยอย่างง่าย (Simple regression analysis) พบว่า นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 มีสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ

0.895, -0.042, -0.071, 0.069, 0.108 และ 0.066 และมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ (R^2) เท่ากับ 0.800, 0.002, 0.005, 0.005, 0.012 และ 0.004 ตามลำดับ ปรากฏผลดังตารางที่ 10

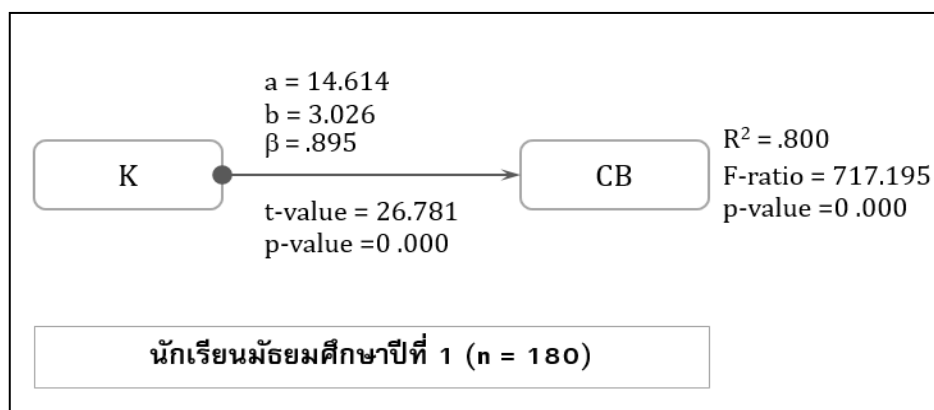
ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงถดถอยเพื่อพยากรณ์ความสัมพันธ์ระดับความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีผลต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาจำแนกตามระดับชั้นปี

Level	R^2	F	P-value	Constant	b	β	t
M.1	0.800	717.195	0.000	14.614	3.026	0.895	26.781
M.2	0.002	0.312	0.577	38.001	-0.144	-0.042	-0.558
M.3	0.005	0.906	0.342	40.032	-0.216	-0.071	-0.952
M.4	0.005	0.853	0.357	42.573	0.114	0.069	0.924
M.5	0.012	2.126	0.147	40.15	0.227	0.108	1.458
M.6	0.004	0.795	0.374	41.376	0.113	0.066	0.892

จากตารางที่ 10 สามารถเขียนในรายละเอียดในแต่ละตัวแบบสมการถดถอยในแต่ละระดับชั้น ดังนี้

มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1

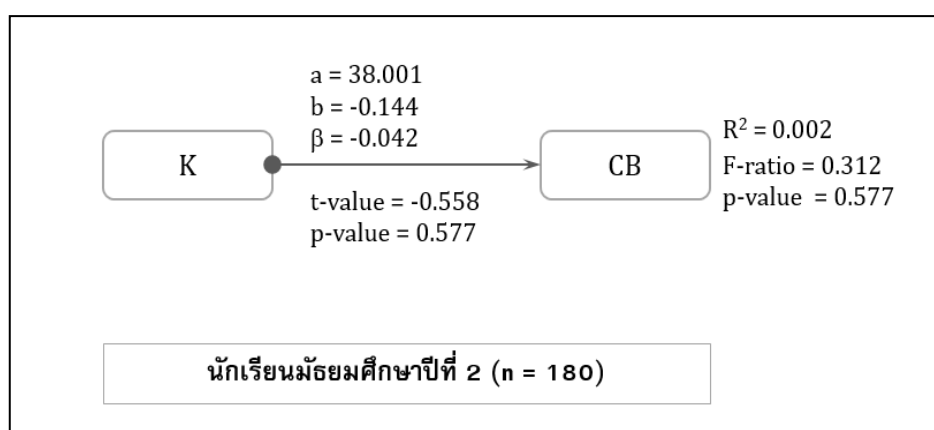
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ส่งอิทธิพลทางบวกต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ .001 โดยมีสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.895 โดยที่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์สามารถอธิบายถึงความผันแปรของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้สูงถึงร้อยละ 80 ($R^2 = 0.800$)

ภาพที่ 7 โมเดลการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย ของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2

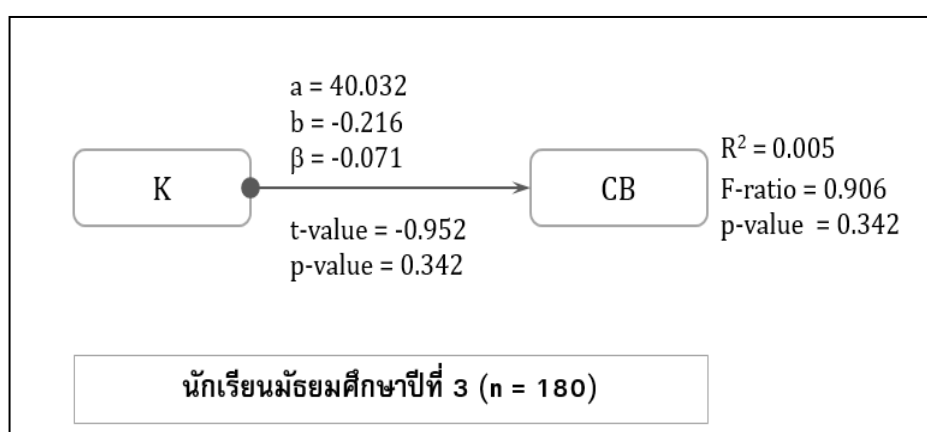
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ไม่ส่งอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แต่อย่างใด โดยมีสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ -0.042 โดยที่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์สามารถอธิบายถึงความผันแปรของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้เพียงร้อยละ 0.2 ($R^2 = 0.002$)

ภาพที่ 8 โมเดลการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย ของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3

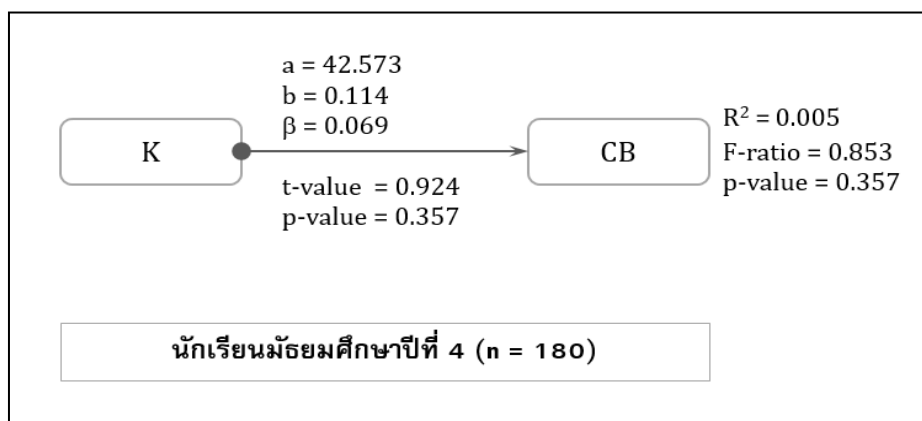
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ไม่ส่งอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แต่อย่างใด โดยมีสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ -0.071 โดยที่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์สามารถอธิบายถึงความผันแปรของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้เพียงร้อยละ 0.5 ($R^2 = 0.005$)

ภาพที่ 9 โมเดลการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย ของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4

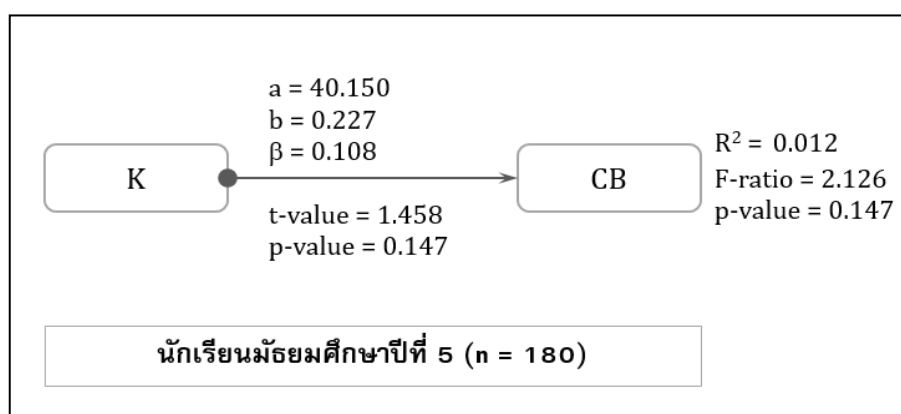
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ไม่ส่งอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แต่อย่างใด โดยมีสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.069 โดยที่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์สามารถอธิบายถึงความผันแปรของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้เพียงร้อยละ 0.5 ($R^2 = 0.005$)

ภาพที่ 10 โมเดลการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย ของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5

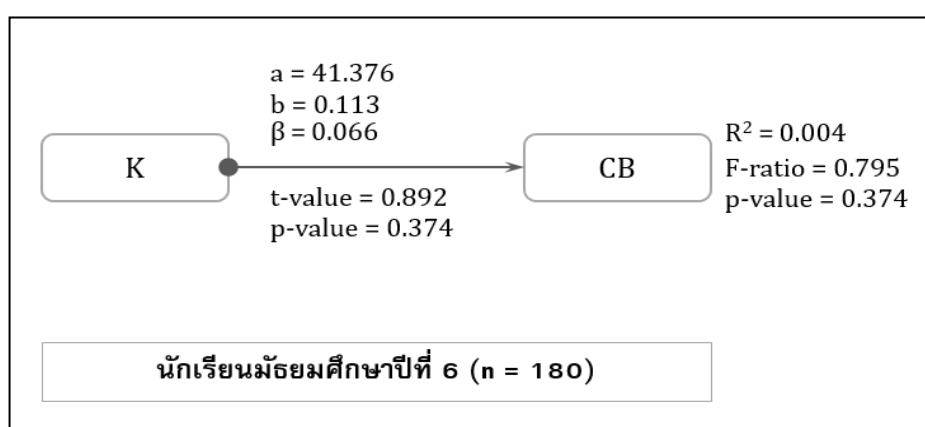
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ไม่ส่งอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แต่อย่างใด โดยมีสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.108 โดยที่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์สามารถอธิบายถึงความผันแปรของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้เพียงร้อยละ 1.2 ($R^2 = 0.012$)

ภาพที่ 11 โมเดลการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย ของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6

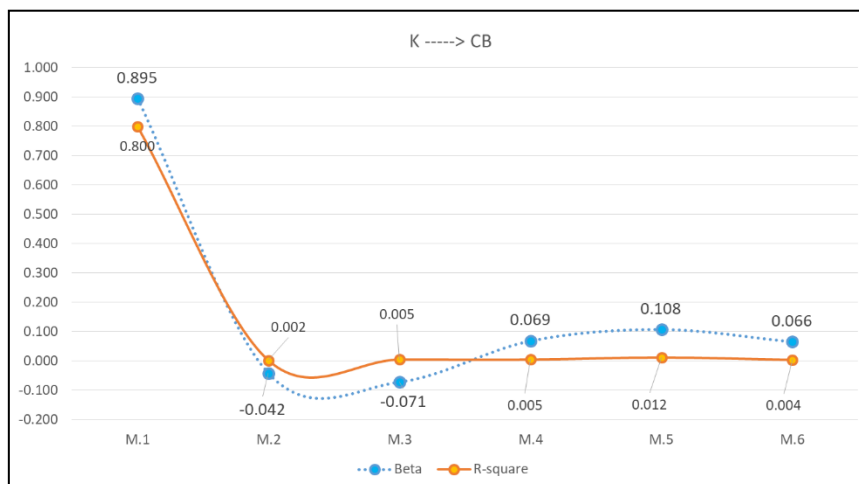
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ไม่ส่งอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อย่างไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยมีสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.066 โดยที่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์สามารถอธิบายถึงความผันแปรของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้เพียงร้อยละ 0.4 ($R^2 = 0.004$)

ภาพที่ 12 โมเดลการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย ของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

โดยสรุปแล้ว ผลการวิเคราะห์การถดถอยเพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามระดับชั้นปี (มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-6) พบว่ามีเพียงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เท่านั้นที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 นั้นแสดงให้เห็นว่าความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ส่งอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เท่านั้น โดยที่มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.895 ในขณะที่ผลการศึกษากลับพบว่าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2-6 ไม่พบระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ในการทดสอบสมมติฐานทางสถิติแต่อย่างใด นั่นบ่งชี้ว่า ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์กลับไม่ส่งอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 2-6 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ -0.042, -0.071, 0.069, 0.108 และ 0.066 ตามลำดับ (ดังภาพที่ 13)

ภาพที่ 13 สัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ (R^2) ของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์การวิจัย 2 ประการ ดังนี้ ประการแรก เพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา และ ประการที่สอง เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ กับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาจำแนกตามระดับชั้นปี

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2562 ในจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต18 ในเครือข่ายสหวิทยาเขตชลบุรี 1 การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามจำนวน จำแนกออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบวัดความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ จำนวนทั้งสิ้น 20 ข้อ และตอนที่ 3 แบบวัดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต จำนวนทั้งสิ้น 15 ข้อ

สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง โดยผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ผู้อำนวยการ โรงเรียนเพื่อขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยที่ทางโรงเรียนได้จัดเตรียมสถานที่และเวลาที่เป็นคาบว่าง เพื่อให้ผู้วิจัยเข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียน ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้อธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการวิจัย และนำแบบสอบถามไปแจกให้กับนักเรียนที่มีความสมัครใจที่เข้าร่วมโครงการวิจัยรวมจำนวนทั้งสิ้น 1,120 ฉบับ ทั้งนี้ มีแบบสอบถามที่สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลจำนวน 1,090 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.40 ของแบบสอบถามที่แจกทั้งหมด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ (Multivariate analysis of variance: MANOVA) และการเปรียบเทียบภายหลัง (Post-hoc comparison) ด้วยวิธี Least-significant different (LSD) เพื่อทดสอบการเปลี่ยนแปลงของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา (ตามวัตถุประสงค์การศึกษาข้อที่ 1) และการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple regression analysis) เพื่อทดสอบอิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วย

การกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์กับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามระดับชั้นปี (ตามวัตถุประสงค์การศึกษาข้อที่ 2)

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยจำแนกตามวัตถุประสงค์การวิจัย 2 ประการ โดยมีรายละเอียดที่สำคัญ
ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่า
ด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษา

ผลการศึกษาเพื่อทดสอบการเปลี่ยนแปลงความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วย
การกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษา ตามระดับชั้นปีด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ (MANOVA) พบว่า
ระดับความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และพฤติกรรม
การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 มีความแตกต่างกันอย่างมีระดับ
นัยสำคัญทางสถิติที่ .001 (Wilks' Lambda = 0.938, F-Statistic = 7.067, P-value < .001) นอกจากนี้
เมื่อทำการทดสอบระดับความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาด้วยการทดสอบตัวแปรเดียว (Univariate test) พบว่า นักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาอย่างน้อย 1 กลุ่มหรือระดับชั้นมีความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิด
เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์แตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 (F-Statistic = 3.162,
P-value < .01) นอกจากนี้ ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-6
ด้วยวิธี Least-significant different (LSD) พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2 3 และ 4 มีระดับ
ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์แตกต่างจากนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในขณะที่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับ
คอมพิวเตอร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไม่แตกต่างจากระดับชั้นอื่น ๆ แต่อย่างใด

เมื่อทำการทดสอบพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ด้วยการทดสอบตัวแปรเดียว (Univariate test) พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาอย่างน้อย 1 กลุ่มหรือ
ระดับชั้นปีมีพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่
.001 (F-Statistic = 11.648, P-value < 0.001) โดยที่ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-6 ด้วยวิธี Least-significant different (LSD) พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 มีพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตแตกต่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2 และ 3 มีพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตแตกต่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 5 และ 6

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การวิเคราะห์อิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์กับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาจำแนกตามระดับชั้นปี

ผลการศึกษาเพื่อทดสอบอิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาจำแนกตามระดับชั้นปี ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple regression analysis) พบว่าความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ส่งอิทธิพลทางบวกต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.895 และตัวแปรความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์สามารถอธิบายถึงความผันแปรของตัวแปรพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตได้ร้อยละ 80.00 ($R^2 = 0.80$)

อย่างไรก็ดี ผลการศึกษากลับพบว่า ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ไม่ได้ส่งอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2-6 แต่อย่างใด โดยที่มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ -0.042, -0.071, 0.069, 0.108 และ 0.066 ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาอิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาสามารถอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

1. ผลการวิเคราะห์ถึงระดับความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัศึกษามีความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ในระดับที่ไม่สูงมากนัก เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากว่าผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาอาจไม่ได้รับข้อมูลหรือรายละเอียดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์อย่างแพร่หลายมากนัก อีกทั้ง ผู้เรียน

ในวัยนี้อาจจะขาดการตระหนักรู้เกี่ยวกับโทษของการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และอาจมีมุมมองว่าบทลงโทษของการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เป็นเรื่องที่ไกลตัวของตนเอง ตลอดจน นักเรียนบางกลุ่มอาจมีความคิดเห็นว่าพฤติกรรมหรือการกระทำของตนเองไม่ได้เข้าข่าย การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตแต่อย่างใด ทั้ง ๆ ที่กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่มีสัดส่วนการเข้าถึง อินเทอร์เน็ตเฉลี่ยต่อวันสูงกว่าประชากรวัยอื่น ๆ อย่างชัดเจน (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทาง อิเล็กทรอนิกส์, 2561)

นอกจากนี้ ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนในแต่ละระดับชั้นมีความรู้เกี่ยวกับ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์แตกต่างกันไม่มากนัก ซึ่งผลการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของนันทิกานจน์ ทองบุญฤทธิ์ (2552) ที่พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ยังไม่ทราบว่า มีพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ หรือนักเรียนที่ทราบว่า มีก็ยังไม่ มีความเข้าใจเนื้อหาของพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เหตุที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากประเทศไทยยังไม่มีมาตรการในเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายที่สอดคล้องกับ การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตในบริบทของการศึกษาอย่างชัดเจน ดังเห็นได้จากพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทในการจัดการศึกษาของประเทศไทย ในหมวด 4 ว่าด้วย แนวทางการจัดการศึกษา และหมวด 9 ว่าด้วยเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแห่งพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ยังไม่ได้บรรจุรายละเอียดเกี่ยวกับการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เข้าไป และเนื้อหาที่เกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากการกระทำผิดหรือการเป็นผู้ถูกระทำเป็น สำคัญ (เมธินี สุวรรณกิจ, 2560) จึงอาจเป็นไปได้ที่ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาอาจมีความรู้ เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ไม่มากนัก

2. ผลการวิเคราะห์ถึงระดับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา พบว่า นักเรียนมัศึกษามีพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับ ปานกลาง เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องด้วย นักเรียนมัธยมศึกษาบางส่วนอาจยังไม่ทราบว่าพฤติกรรม ที่ตนเองกระทำนั้นเป็นพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต และบางส่วนอาจไม่ตระหนักถึง พฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตแต่อย่างใด หรือไม่สนใจว่าสิ่งที่ตนกระทำส่งอิทธิพลต่อ ผู้อื่นในแง่ลบหรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการศึกษา มีลักษณะทำนอง เดียวกันกับผลการศึกษาของอนันต์ วิวัฒน์เดชา (2560) ที่พบว่า แม้กระทั่งประชาชนที่มีความรู้ทาง กฎหมายอยู่บ้าง แต่ก็ยังคงไม่ทราบว่าพฤติกรรมที่ตนกระทำนั้นเป็นพฤติกรรมในลักษณะของ การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตแต่อย่างใด อีกทั้ง โดยหากบุคคลมีการใช้อินเทอร์เน็ตที่สูงก็ย่อม มีแนวโน้มที่จะเผลอหรือที่จะกระทำพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตอย่างไม่รู้ตัว และรู้ตัวสูงตามมาก็ด้วย

นอกจากนี้ ผลการศึกษายังพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตแตกต่างกันไปตามระดับชั้นปีที่ศึกษา กล่าวคือ แนวโน้มของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตจะเพิ่มสูงขึ้นตามระดับชั้น เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจะมีการใช้และการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้มากกว่านักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ดังนั้น แนวโน้มการเกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจจะเกิดขึ้นได้ง่ายดาย ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการสำรวจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในครัวเรือนของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2559) ที่พบว่า กลุ่มวัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี มีสัดส่วนการใช้อินเทอร์เน็ตร้อยละ 85.90 สูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ดังนั้น พฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของกลุ่มวัยรุ่นนี้อาจจะกระทำได้แบบรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวเองได้อย่างง่ายดาย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Englander (2011) ที่พบว่า เยาวชนหรือวัยรุ่นอาจขาดความตระหนักถึงการแสดงพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตและเป็นธรรมชาติของกลุ่มวัยรุ่นนี้ที่มีกระทำให้พฤติกรรมการกลั่นแกล้งบุคคลอื่น ๆ ด้วยความนึกคะนองอย่างไม่ได้ตั้งใจ อีกทั้ง ไม่คาดคิดว่าผลจากการกระทำของตนเองอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้ถูกระทำและสร้างปัญหาให้ตนเองในภายหลัง

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การวิเคราะห์อิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์กับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาจำแนกตามระดับชั้นปี

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ด้วยสมการถดถอย พบว่า ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ส่งผลทางบวกต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตเฉพาะนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 เท่านั้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ผลการศึกษานี้สามารถอธิบายด้วยแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social learning theory) ของ Bandura กล่าวคือ บุคคลอาจเกิดการเรียนรู้จากบุคคลอื่น ๆ โดยการเรียนรู้จากผู้อื่นอาจอยู่ในรูปของการสังเกต การเลียนแบบจากผู้ใกล้ชิด เพื่อให้เป็นที่ยอมรับในกลุ่มพวกเดียวกัน หรือกลุ่มต้นแบบ อาจทำด้วยความนึกคะนองโดยไม่ได้ยั้งคิด ซึ่งอาจเป็นการรับเอา (Adopting) พฤติกรรมของผู้อื่นเป็นแบบแผนในการกำหนดพฤติกรรมตนเอง (Bandura, 1986) โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเด็กที่ก้าวเข้าสู่วัยรุ่นแรกเริ่ม กลุ่มวัยรุ่นนี้อาจแสดงออกถึงพฤติกรรมหรือการกระทำที่ขัดแย้งกับบรรทัดฐานหรือกฎเกณฑ์ทางสังคม นอกจากนี้ วัยนี้ยังเป็นวัยที่นึกคะนอง อยากรู้ อยากเห็น อยากลอง ผิดลองถูก และขาดความตระหนัก

ถึงสิ่งที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติ และบางครั้งอาจจะกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามกระแสของสังคม โดยที่ขาดความยับยั้งชั่งใจได้อย่างง่ายดาย (สุภาณี สันตยากร, 2545)

อย่างไรก็ดี ผลการศึกษายังพบว่า ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ไม่ส่งอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2-6 แต่อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาคำนี้สะท้อนให้เห็นถึงข้อเท็จจริงที่ว่า ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ไม่ได้เป็นเพียงปัจจัยเดียวหรือปัจจัยหลักที่จะนำมาสู่พฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา นั่นคือ การศึกษาถึงพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตควรใช้ตัวแปรอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากตัวแปรความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์นั่นเอง เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องด้วยนักเรียนยังไม่ได้เรียนรู้หรือรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของนัศติกาญจน์ทองบุญฤทธิ์ (2552) ที่พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ยังไม่ทราบว่ามีพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ หรือ นักเรียนที่ทราบว่ามีก็ยังไม่มีความเข้าใจเนื้อหาของพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ นอกจากนี้ หากพิจารณาในเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับความรู้พระพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ปรากฏว่ายังไม่ปรากฏในแบบเรียนแต่อย่างใด ดังนั้น การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับพระพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ในระดับโรงเรียนจึงอยู่ในขอบเขตที่จำกัด อันส่งผลทำให้นักเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการศึกษาคำนี้ สะท้อนให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษามีความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ในระดับต่ำและมีความรู้แตกต่างกันไม่มากนักในแต่ละระดับชั้น ดังนั้น โรงเรียนควรมีการอบรมหรือจัดกิจกรรมการให้ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์แก่กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา เพื่อให้ นักเรียนมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ซึ่งอาจนำไปสู่การยับยั้งพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของผู้เรียนต่อไป
2. ผลการศึกษาคำนี้ บ่งชี้ว่าอิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ส่งอิทธิพลทางบวกต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เนื่องจากผู้เรียนในวัยนี้อาจไม่ได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ

บทลงโทษว่าด้วยการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์มากนัก และผู้เรียนบางกลุ่มอาจมีความคึกคะนอง ความอยากรู้อยากเห็น และการลองผิดลองถูก ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสตัดสินใจกระทำพฤติกรรม ผิดพลาดได้ง่าย ด้วยเหตุนี้ นอกเหนือจากการให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายคอมพิวเตอร์แล้ว ทาง โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา รวมถึงผู้ปกครอง ควรสร้างความตระหนักและชี้แนะในทางที่ถูกต้อง เพื่อป้องกันการเกิดพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต และมีภูมิคุ้มกันที่ดีในโลก ของสังคมออนไลน์ นอกจากนี้ การยับยั้งพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของผู้เรียนวัยนี้ อาจใช้แนวทางอื่น ๆ ควบคู่ที่นอกเหนือจากการใช้กฎหมาย เช่น บรรทัดฐานทางสังคม เป็นต้น

3. ผลการศึกษาครั้งนี้ บ่งชี้ว่าอิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์กลับไม่ส่งอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2-6 แต่อย่างใด ซึ่งผลการศึกษาสะท้อนว่าพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง ทางอินเทอร์เน็ตอธิบายด้วยตัวแปรอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วย การกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ดังนั้น การยับยั้งพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตจึงอาจใช้แนวทางอื่น ๆ ที่มีใช้มาตรการทางกฎหมายในการควบคุม พฤติกรรมอันไม่เหมาะสมของวัยรุ่น อาทิ บรรทัดฐานทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม จารีตประเพณี เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งนี้มุ่งเน้นที่จะศึกษาตัวแปรความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต จำแนกตาม ระดับชั้นของนักเรียนเป็นหลัก ซึ่งผลการศึกษาปรากฏผลว่า ความรู้ส่งอิทธิพลต่อพฤติกรรมอยู่ใน ระดับที่น้อยมากหรือแทบไม่ส่งอิทธิพลใด ๆ เลย ดังนั้น การศึกษาครั้งต่อไปควรมุ่งเน้นที่ศึกษาถึง ตัวแปรที่นอกเหนือจากระดับความรู้ของนักเรียนที่คาดว่าจะส่งอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง ทางอินเทอร์เน็ต อาทิ แรงจูงใจ เจตคติ ความเชื่อ ลักษณะกลุ่มเพื่อน การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ กฎหมายการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

2. การศึกษาครั้งนี้มุ่งเน้นการวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลัก ดังนั้น การศึกษาครั้งต่อไปอาจใช้ วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพหรือการวิจัยเชิงผสมผสาน เพื่อค้นหาตัวแปรที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรม การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ทั้งนี้ อาจทำการศึกษาเชิงเปรียบเทียบ ระหว่างนักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นที่แตกต่างกัน หรือเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้นและตอนปลาย

บรรณานุกรม

- กมลวรรณ สุภวัฒน์ชัย. (2551). *ความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ในการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต: กรณีศึกษา บริษัท จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ จำกัด (มหาชน).* การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาระบบสารสนเทศ, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- กรมสุขภาพจิต. (2561). *การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตในสังคมไทย.* กรุงเทพฯ: กระทรวงสาธารณสุข.
- กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2560). *พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ 2560.* เข้าถึงได้จาก www.mict.go.th/
- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2550). *พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ 2550.* เข้าถึงได้จาก http://www.mict.go.th/download/ICT_masterplanno6_ICTMP2_NITC_Vision.doc.pdf
- กัลยา วาณิชปัญษา. (2557). *การใช้ SPSS for windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล (พิมพ์ครั้งที่ 14).* กรุงเทพฯ: สามลดา.
- คณาธิป ทองรวีวงศ์. (2558). *มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิบุคคลจากการกลั่นแกล้งรังแกออนไลน์ซึ่งนำไปสู่การฆ่าตัวตาย: ศึกษากรณีกฎหมายความปลอดภัยไซเบอร์ (Cyber safety act) ของรัฐ Nova Scotia.* กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- จันทร์ทิพย์ ชูสมภพ. (2539). *ความรู้ ทักษะ และแนวโน้มการปฏิบัติต่อเพื่อนร่วมงานที่ติดเชื้อเอชไอวีของพนักงานและผู้ใช้แรงงาน ในโรงงานอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง.* วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชาญวิทย์ พรนภดล. (2560). *ความชุกและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ในระดับชั้น ม.1-3.* เข้าถึงได้จาก <http://www.manager.co.th/Cyberbiz/ViewNews.aspx?NewsID=9600000061934>
- ชัยวิชิต เขียรชนะ. (2548). *การพัฒนาแบบวัดความมีวินัยในตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่สาม: กรณีศึกษาจังหวัดนครนายก.* ปรินูญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชวาล แพร์ตกุล. (2520). *เทคนิคการวัดผล.* กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- ณัฐชา หน่อทอง. (2551). การสื่อสารการตลาดแบบไวรัลของตราสินค้าดีแทค. เข้าถึงได้จาก http://mansci.tru.ac.th/UserFiles/File/viralpaper_km.pdf
- ณัฐรัชต์ สามมาะ. (2557). การรับรู้ของเยาวชนต่อการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา*, 6(1), 352-363.
- ธันยากร ตุดเกื้อ. (2557). การพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชน ในจังหวัด สงขลา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). *โมเดลริสเรส: สถิติสำหรับการวิจัย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทิกาญจน์ ทองบุญฤทธิ์. (2552). การรับรู้และความเข้าใจต่อการกระทำตามพระราชบัญญัติว่าด้วย การกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ของผู้ใช้บริการร้านอินเทอร์เน็ต ในอำเภอเมืองเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ และการจัดการ, บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2540). *การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). *การพัฒนาการสอน*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญเชิด ภิญ โยธอนันตพงษ์. (2545). *ประเมินสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมิน การศึกษา หน่วยที่ 1-7*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ. (2534). *เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: สามเจริญพาณิชย์.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. (2543). *วิธีวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: เบสท์กราฟฟิคเพรส.
- บุญเสริม ฤทธาภิรมย์. (2519). *เทคโนโลยีทางการศึกษา*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- บุษย์รัต รุ่งสาคร. (2554). การศึกษาผลกระทบของครอบครัวและการเห็นคุณค่าในตนเองที่มีต่อทัศนคติการข่มเหงรังแกผ่านโลกไซเบอร์ ของนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนการมนุษย์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ปกรณ์ ประจัญบาน. (2553). *สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัยและประเมิน (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2520). *ทัศนคติ: การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ปริญญา หอมเอนก. (2562). *เปิดสาระสำคัญ กฎหมายคอมพิวเตอร์ (ตอนที่ 4) สรุปสาระสำคัญในการแก้ไขปรับปรุง พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ฯ พ.ศ. 2550 มาเป็น พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560*. เข้าถึงได้จาก <https://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/648629>
- ปรียวิศว์ ชูเชิด และเรวดี สักดิ์ดุลยธรรม. (2560). *การรับรู้และความเข้าใจต่อการกระทำคามผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำคามผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 ของประชาชนในจังหวัดนนทบุรี และกรุงเทพมหานคร*. นนทบุรี: สำนักส่งเสริมวิจัยและนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 6)*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิชิต ฤทธิจรูญ. (2552). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. กรุงเทพฯ: เฮ้าส์ ออฟ เคอร์มิสท์.
- พิมพ์พลอย รุ่งแสง. (2560). *ผลของกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่ถูกรังแกทางโลกไซเบอร์*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภัทริรา ใจดี. (2539). *ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติตนต่อความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน: ศึกษากรณีนักศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนเขตกรุงเทพฯ*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม, คณะศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกริก.
- เมธินี สุวรรณกิจ. (2560). *มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากการถูกกลั่นแกล้งในสังคมออนไลน์*. *วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 10(1), 49.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ. 2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วัฒนาวิดี ศรีวัฒนพงษ์ และพิมพ์ภา ชานินพงษ์. (2558). *สื่ออิเล็กทรอนิกส์และอินเทอร์เน็ตที่มีต่อพฤติกรรมการรังแกของนักเรียนในโรงเรียน เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่*. *วารสารการสื่อสารและการจัดการนิต้า*, 1(2), 128-144.

- วิมลทิพย์ มุสิกพันธ์ และศิวพร ปกป้อง. (2552). รายงานการวิจัย พฤติกรรมการชมหนังรักผ่านโลกโซเชียลของเยาวชนไทยในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: สมาพันธ์การวิจัยความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย.
- วิมลสิทธิ์ หรยางกูร. (2549). พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อม: มูลฐานทางพฤติกรรมเพื่อการออกแบบและวางแผน (ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิรัช วรรณรัตน์. (2532). การตรวจคุณภาพเครื่องมือในการวัดผลและการวิจัย. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศศิประภา เกษสุพรรณ. (2561). การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต: การวัด การจัดกลุ่ม และความแตกต่างระหว่างเพศของนิสิตระดับปริญญาตรี โดยเลือกกรณีศึกษาที่มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัย วัดผลและสถิติการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2552). ทฤษฎีการประเมิน (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย พงษ์วิชัย. (2550). การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม. (2560). ข้อมูลการกระทำผิด ตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และที่ปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. 2560. เข้าถึงได้จาก http://www.mot.go.th/file_upload/2560/ict_files/Briefly_TH_Cybercrime_Act_2017.pdf
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2561). รายงานการประเมินผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ 2562. เข้าถึงได้จาก <https://www.niets.or.th/th/content/download/13993>.
- สถาบันวิจัยแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว. (2553). แผนงานสุขภาวะเด็กและเยาวชน. นครปฐม: สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว.
- สันสกฤต มณีโมไนย. (2551). ความรู้ ความเข้าใจและการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต: ศึกษากรณีนักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนาสังคม, คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ.
(2562). ตลาดค้าปลีกบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่. *วิเคราะห์ตลาดโทรคมนาคม*, 3(1), 10-15.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 . (2562). *ฐานข้อมูลสถิตินักเรียนปัจจุบัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18*. เข้าถึงได้จาก www.spm18.go.th/2017/
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2560). *สถิติคดีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 ถึง พ.ศ. 2559*. เข้าถึงจาก <http://www.hightechcrime.org/public>
- สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์. (2561). *รายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยปี 2561 Thailand internet user profile 2018*. เข้าถึงได้จาก <https://www.etda.or.th/publishing-detail/thailand-internet-user-profile-2018.html>
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2559). *ผลการสำรวจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2559*. เข้าถึงจาก <http://www.nso.go.th/sites/2014/DocLib13/ด้านICT/เทคโนโลยีในครัวเรือน/2561/ict61-CompleteReport-Q4.pdf>
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2560). *ผลการสำรวจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2560*. เข้าถึงได้จาก [http://www.nso.go.th/sites/2014/Pages/สำรวจ/ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร-\(ICT\).aspx](http://www.nso.go.th/sites/2014/Pages/สำรวจ/ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร-(ICT).aspx)
- สิริธร เจริญรัตน์ และ ชฎารัตน์ พิพัฒนนันท์. (2553). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย*, 31(1), 20-34.
- สุชา จันทร์เอม. (2542). *จิตวิทยาพัฒนาการ* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุนันท์ สกลโกสม. (2525). *การวัดผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมาลี จันทร์ชโล. (2542). *การวัดและประเมินผล*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สุภาณี สันตยากร. (2545). *ประสิทธิผลของโปรแกรมการสร้างเสริมทักษะให้อาสาเยาวชนชาดเป็นแกนนำป้องกันการสูบบุหรี่ในโรงเรียนวัดอินทาราม กรุงเทพฯ*. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาสุขศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- สุวรรณณี ธรรมโรจน์. (2547). *ความรู้ความเข้าใจของลูกจ้างบริษัทเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ
ประกันสังคม พ.ศ. 2533: ศึกษากรณีบริษัท บางลำภูสวีทคอน โดมิเนียม จำกัด และ
บริษัท เดชามอเตอร์ จำกัด. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนาศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.*
- สุวิมล ตีรกันันท์. (2542). *การใช้สถิติทางงานวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- โสภา ชูพิกุลชัย และอรทัย ชื่นมณุษย์. (2516). *จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ: คุรุสภา.*
- หยาดพิรุณ ศุภรากรสกุล. (2560). *พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์และผลกระทบต่อ
นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบูรณ์. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์,
8(2), 53-71.*
- อนันต์ วิวัฒน์เดชา. (2560). *ปัจจัยทางด้านเทคโนโลยีสื่อสังคมออนไลน์ต่อความรุนแรง
ของการกลั่นแกล้งทางไซเบอร์. การค้นคว้าแบบอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต,
สาขาวิชานโยบายและการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ, วิทยาลัยนวัตกรรม,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.*
- อนันต์ ศรีโสภา. (2522). *การวัดและประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.*
- อมรทิพย์ อมรภิบาล. (2559). *เชื้อการรังแกผ่านโลกไซเบอร์ในกลุ่มเยาวชน: ปัจจัยเสี่ยง
ผลกระทบต่อสุขภาพจิตและการปรึกษาบุคคลที่สาม. วารสารวิทยาการวิจัยและวิทยาการ
ปัญญา, 14(1), 59-73.*
- อรสา แนนไส, พิเชษฐ จันทวี และวีระชัย แสงฉาย. (2557). *รายงานการวิจัย พฤติกรรมการใช้
คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วย
การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
สงขลา. สงขลา: คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.*
- อารี พันธุ์ณี. (2538). *จิตวิทยาการเรียนการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ดันอ้อ.*
- อุทุมพร จามรมาน. (2538). *ทฤษฎีการวัดทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ: ฟีนีพับบลิชซิ่ง.*
- อุทุมพร ทองอุไร. (2523). *การประเมินอาจารย์: วิจัยและเครื่องมือ. กรุงเทพฯ: สمانมิตร
การพิมพ์.*
- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action.* Englewood cliffs, NJ:
Prentice-Hall.
- Beran, T., & Li, Q. (2007). The relationship between cyberbullying and school bullying.
Journal of Student Wellbeing, 1(2), 15-33.

- Bloom, B. S. (1972). Innocence in education. *School Review*, 80(3), 332-352.
- Bloom, B. S., Madaus, G. F., & Hastings, J. T. (1971). *Evaluation to improve learning*. New York: McGraw-Hill.
- Brack, K., & Caltabiano, N. (2014). Cyberbullying and self-esteem in Australian adults. *Journal of Psychosocial*, 8(2), 1-10.
- Englander, E. K. (2011). *MARC freshman study 2011: Bullying, cyberbullying, risk factors and reporting*. Bridgewater, MA: Massachusetts Aggression.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of education*. New York: McGraw-Hill.
- Hinduja, S., & Patchin, J. W. (2010). Bullying, cyberbullying, and suicide. *Journal of the International Academy for Suicide Research*, 14(47), 206-221.
- Jaeger, R. (1980). *Statistics: A spectator sport*. Beverly Hills: Sage.
- Kohlberg, L. (2000). *Development of moral character and moral ideology review of child development research*. New York: Russell Sage Foundation.
- National Crime Prevention Council in the United States. (2014). *Information and resources to curb the growing problem of cyberbullying*. Retrieved from <https://www.ncpc.org/resources/cyberbullying/>
- Patchin, J. W., & Hinduja, S. (2010). Changes in adolescent online social networking behaviors from 2006 to 2009. *Computers in Human Behavior*, 26(6), 1818-1821.
- Smith, E. W. (1977). *The Lexison Webster Dictionary*. San Francisco: The English Language Institute of American..
- Strom, P. S., & Strom, R. D. (2015). Cyberbullying by adolescents: A preliminary assessment. *The Educational Forum*, 70(1), 21-31.
- Walker, C. M., Sockman, B. R., & Koehn, S. (2011). An exploratory study of cyberbullying with undergraduate university students. *TechTrends*, 55(2), 31-38.
- Williams, M. (2013). *A study of the effects of cyberbullying and offensive discourse among adolescents in cyberspace*. St. John's, NL: Memorial University Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. ดร.ณัฐกฤตา งามมีฤทธิ์ อาจารย์ประจำภาควิชาการภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ดร.จنگล บัวแก้ว ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
3. อาจารย์ชิตาพร พิศลยบุตร อาจารย์ประจำภาควิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
โต๊ะพิเศษกุล

ภาคผนวก ข
คุณภาพของเครื่องมือ

ตารางที่ 11 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด (IOC)
ของข้อคำถามในแบบสอบถาม

ตัวแปรสังเกตได้	ข้อคำถามที่	IOC	ผลการพิจารณา
1. แบบวัดด้านความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และฉบับปรับปรุง 2560 (K)			
มาตรา 5	1	1	คัดลอกไว้
	2	0.67	คัดลอกไว้
	3	1	คัดลอกไว้
มาตรา 6	1	1	คัดลอกไว้
	2	0.67	คัดลอกไว้
	3	0.67	คัดลอกไว้
มาตรา 7	1	1	คัดลอกไว้
	2	1	คัดลอกไว้
	3	1	คัดลอกไว้
มาตรา 11	1	1	คัดลอกไว้
	2	1	คัดลอกไว้
	3	1	คัดลอกไว้
มาตรา 14	1	1	คัดลอกไว้
	2	1	คัดลอกไว้
	3	1	คัดลอกไว้
	4	1	คัดลอกไว้
มาตรา 16	1	1	คัดลอกไว้
	2	1	คัดลอกไว้
	3	1	คัดลอกไว้
	4	0.67	คัดลอกไว้

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ตัวแปรสังเกตได้	ข้อคำถามที่	IOC	ผลการพิจารณา
2. แบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการก้านแก่งทางอินเทอร์เน็ต (CB)			
การนำความลับหรือข้อมูลของผู้อื่น ไปเปิดเผย	1	1	คัดลอกไว้
	2	1	คัดลอกไว้
	3	1	คัดลอกไว้
	4	1	คัดลอกไว้
	5	1	คัดลอกไว้
การแอบอ้างตัวตน	1	1	คัดลอกไว้
	2	1	คัดลอกไว้
	3	1	คัดลอกไว้
	4	1	คัดลอกไว้
	5	1	คัดลอกไว้
การเผยแพร่ภาพที่ไม่พึงประสงค์	1	1	คัดลอกไว้
	2	1	คัดลอกไว้
	3	1	คัดลอกไว้
	4	1	คัดลอกไว้
	5	1	คัดลอกไว้

ตารางที่ 12 ค่าอำนาจจำแนกของข้อความรายชื่อ (CITC) ของข้อความในแบบสอบถาม

ตัวแปรสังเกตได้	ข้อความที่	CITC	แปลผลคุณภาพ เครื่องมือ
1. แบบวัดด้านความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และฉบับปรับปรุง 2560 (K)			
มาตรา 5	1	0.291	ใช้ได้
	2	0.211	ใช้ได้
	3	0.290	ใช้ได้
มาตรา 6	1	0.203	ใช้ได้
	2	0.233	ใช้ได้
	3	0.329	ใช้ได้
มาตรา 7	1	0.233	ใช้ได้
	2	0.241	ใช้ได้
	3	0.321	ใช้ได้
มาตรา 11	1	0.310	ใช้ได้
	2	0.347	ใช้ได้
	3	0.236	ใช้ได้
มาตรา 14	1	0.357	ใช้ได้
	2	0.237	ใช้ได้
	3	0.352	ใช้ได้
	4	0.213	ใช้ได้
มาตรา 16	1	0.305	ใช้ได้
	2	0.331	ใช้ได้
	3	0.246	ใช้ได้
	4	0.200	ใช้ได้

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ตัวแปรสังเกตได้	ข้อคำถามที่	CITC	แปลผลคุณภาพ เครื่องมือ
2. แบบวัดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต (CB)			
การนำความลับหรือข้อมูลของผู้อื่น ไปเปิดเผย	1	0.317	ใช้ได้
	2	0.417	ใช้ได้
	3	0.458	ใช้ได้
	4	0.317	ใช้ได้
	5	0.297	ใช้ได้
การแอบอ้างตัวตน	1	0.543	ใช้ได้
	2	0.493	ใช้ได้
	3	0.387	ใช้ได้
	4	0.625	ใช้ได้
	5	0.480	ใช้ได้
การเผยแพร่ภาพที่ไม่พึงประสงค์	1	0.527	ใช้ได้
	2	0.466	ใช้ได้
	3	0.579	ใช้ได้
	4	0.202	ใช้ได้
	5	0.493	ใช้ได้

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามของการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง อิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
ที่มีต่อพฤติกรรมกรรกรกัณแกลัังทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี

INFLUENCE OF KNOWLEDGE RELATED TO THE COMPUTER CRIME ACT ON
CYBERBULLYING AMONG SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN CHONBURI
PRORINCE.

คำชี้แจง 1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการงานวิจัย เรื่อง อิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับ
พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีต่อพฤติกรรมกรรกรกัณแกลัังทาง
อินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี

2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามด้านความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิด
เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามด้านพฤติกรรมกรรกรกัณแกลัังทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียน
จำนวน 15 ข้อ

4. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามฉบับนี้จะเก็บเป็นความลับ

นางสาวนัทธมน ทับทิมไทย

นิสิตปริญญาโท สาขาวิจัย วัฒนผลและสถิติทางการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน

1. เพศ	☐ ชาย	☐ หญิง
2. ชั้นที่กำลังศึกษา	☐ มัธยมศึกษาปีที่ 1	☐ มัธยมศึกษาปีที่ 4
	☐ มัธยมศึกษาปีที่ 2	☐ มัธยมศึกษาปีที่ 5
	☐ มัธยมศึกษาปีที่ 3	☐ มัธยมศึกษาปีที่ 6
3. ผลการเรียนเฉลี่ยรวม
(เทอมที่ผ่านมา)	☐ ต่ำกว่า 2.00	☐ 2.00-2.50
	☐ 2.51-3.00	☐ 3.01-3.50
	☐ 3.51-4.00	

ตอนที่ 2 แบบสอบถามด้านความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับ

คอมพิวเตอร์ จำนวน 20 ข้อ

คำชี้แจง: ให้นักเรียนอ่านข้อความเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และที่ปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. 2560 เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 3 ช่อง ที่ตรงกับความรู้ความเข้าใจของนักเรียนมากที่สุด

ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และที่ปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. 2560 หมายถึง ผลของการรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้องของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในเรื่องพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และที่ปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. 2560 ในหมวด 1 ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ มาตรา 5 มาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 11 มาตรา 14 และมาตรา 16 จนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

ความรู้ ความจำ และความเข้าใจ

ข้อคำถาม	คำตอบ		
	ไม่แน่ใจ	ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง
มาตรา 5 เข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์			
การเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่น โดยมีขอบที่มีมาตรการป้องกัน จะมีการลงโทษจำคุกตั้งแต่ 1-6 ปี ปรับไม่เกิน 10,000บาท			
การคัดลอกแฟ้มข้อมูลจากคอมพิวเตอร์ในโรงเรียน ที่เปิดให้บริการแก่นักเรียน ในกรณีที่เครื่องคอมพิวเตอร์ดังกล่าว ไม่มีมาตรการในการป้องกันการเข้าถึง			
มาตรา 6 ในการล่วงรู้มาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยมิชอบ			
การเปิดเผยมาตรการป้องกันการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ ที่ผู้อื่นจัดทำขึ้นเป็นการเฉพาะ ไปเปิดเผยโดยมิชอบ มีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี และปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ			
นายโชคชัยเป็นนักเรียนในโรงเรียนแห่งหนึ่ง ดิดกระดาษที่จرحรหัสผ่านไว้ที่หน้าจอ Notebook เมื่อถึงเวลาพักกลางวัน นายพรชัยแอบเปิด Notebook ของนายโชคชัย แล้วใส่รหัสผ่านที่นายพรชัย เห็นจากกระดาษที่ติดไว้เพื่อลบรายงานที่ต้องส่งคุณครูในวันพรุ่งนี้จากเครื่องคอมพิวเตอร์ของนายโชคชัย			
มาตรา 7 เข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์			
การเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยมิชอบที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึง ต้องโทษจำคุกตั้งแต่ 2 ปี และปรับตั้งแต่ 20,000 บาท ถึง 200,000 บาท			

ข้อความ	คำตอบ		
	ไม่แน่ใจ	ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง
มาตรา 7 เข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์			
นางสาวแดงมีเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่เป็น Laptop และมีการเก็บรูปภาพส่วนตัวไว้ใน Laptop โดยที่ Laptop และข้อมูลรูปภาพของนางสาวแดงมีการตั้งรหัสผ่านไว้ นายขาวแอบเปิดเครื่อง Laptop ของนางสาวแดงและทำสำเนารูปภาพของนางสาวแดงเก็บไว้ใน USB Flash Drive ของนายขาว โดยที่นางสาวแดงไม่ยินยอม			
มาตรา 11 ส่งข้อมูลหรืออีเมลล์ก่อความผู้อื่น			
ส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (แสปมเมล) แก่บุคคลอื่น โดยปกปิดหรือปลอมแปลงแหล่งที่มาของการส่งข้อมูล ปรับไม่เกิน 100,000 บาท			
การส่งอีเมลล์ก่อความ หรืออีเมลล์ขยะให้ผู้อื่น เป็นสิ่งที่สามารถทำได้			
มาตรา 14 นำข้อมูลที่ผิด พ.ร.บ. เข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์			
การโพสต์ข้อความตามกระแสดังต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสม เป็นเท็จ ลามกอนาจาร ฐานความผิดจะมีความผิดปรับไม่เกิน 100,000 บาท จำคุกไม่เกิน 5 ปี			
Forward email ที่มีข้อความ เนื้อหา หรือรูปภาพที่ไม่เหมาะสม เป็นเท็จ กระทบความมั่นคง หรือลามกอนาจาร			
นาย A นำเครื่องคอมพิวเตอร์ไปซ่อม แล้วช่างซ่อมนำภาพลามกซึ่งอยู่ในเครื่องของนาย A ไปเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ และเผยแพร่			
มาตรา 16 ตัดต่อ เติม ดัดแปลงภาพ			
ตัดต่อ เติม ดัดแปลงภาพปรับไม่เกิน 200,000 บาท จำคุกไม่เกิน 3 ปี			
เผยแพร่ภาพตัดต่อให้ผู้อื่น ได้รับความเสียหาย หรืออับอาย			

ข้อคำถาม	คำตอบ		
	ไม่แน่ใจ	ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง
มาตรา 5 เข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์			
นักเรียนสามารถใช้ user name และ password ของเพื่อน เพื่อ เข้าใช้คอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ตโดยเพื่อนของนักเรียน ไม่ทราบ			
มาตรา 6 ในการล่วงรู้มาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยมิชอบ			
เพื่อนของนักเรียนไม่สามารถส่งงานวิชาคอมพิวเตอร์ผ่าน อินเทอร์เน็ตได้ จึงให้นักเรียนเข้าถึง Username และ Password เพื่อส่งงานแทน			
มาตรา 7 เข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์			
นักเรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์ของห้องเรียนที่ไม่มี การตั้งรหัสผ่านได้			
มาตรา 11 ส่งข้อมูลหรืออีเมลล์ก่อความผู้อื่น			
นักเรียนไม่ชอบเพื่อนคนหนึ่งในห้องจึงส่งอีเมลล์ข้อมูลใส่ร้าย ป้ายสีเพื่อน ไปให้นักเรียนคนอื่นในโรงเรียน			

การนำไปใช้

ข้อคำถาม	คำตอบ		
	ไม่แน่ใจ	ทำได้	ทำไม่ได้
มาตรา 14 นำข้อมูลที่ผิด พ.ร.บ. เข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์			
นักเรียนบังเอิญได้รับคลิปวิดีโอลามก อนาคตที่บุคคลในคลิป มีหน้าตาเหมือนเพื่อนในโรงเรียนจึงทำการบันทึกคลิปวิดีโอ ดังกล่าวไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์ของตนเอง			
มาตรา 16 ตัดต่อ เติม ดัดแปลงภาพ			
นักเรียนตัดต่อรูปหน้าของตนเองใส่ลงในภาพของเด็กญี่ปุ่นที่ น่ารักน่าชังคนหนึ่ง แล้วนำภาพดังกล่าวไปตั้งเป็นโปรไฟล์ใน Facebook			

ข้อความ	คำตอบ		
	ไม่แน่ใจ	ทำได้	ทำไม่ได้
นักเรียนตัดต่อภาพเพื่อนของนักเรียนลงไปใส่ในภาพของหน้าของบุคคลที่มีชื่อเสียง			

ตอนที่ 3 ด้านพฤติกรรมกรกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียน

คำชี้แจง: ให้นักเรียนอ่านข้อความเกี่ยวกับพฤติกรรมกรกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมกรกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมากที่สุด โดยพิจารณาว่าที่ผ่านมานักเรียนมีพฤติกรรมต่อไปนี้ผ่านทางโซเชียลมีเดีย (Social media) อยู่ในระดับใด (ในระยะเวลา 1 เดือนที่ผ่านมา) โดยความถี่ของการกระทำมีความหมายดังนี้

เป็นประจำ	หมายถึง ปฏิบัติ 9 ครั้งขึ้นไป/ สัปดาห์
บ่อยครั้ง	หมายถึง ปฏิบัติ 7-8 ครั้งขึ้นไป/ สัปดาห์
ค่อนข้างบ่อย	หมายถึง ปฏิบัติ 6-5 ครั้งขึ้นไป/ สัปดาห์
บางครั้ง	หมายถึง ปฏิบัติ 4-3 ครั้งขึ้นไป/ สัปดาห์
นาน ๆ ครั้ง	หมายถึง ปฏิบัติ 2-1 ครั้งขึ้นไป/ สัปดาห์
ไม่เคยเลย	หมายถึง ไม่เคยปฏิบัติเลย

ประเด็น/ การกระทำ	พฤติกรรม				
	ไม่เคยทำ	ความถี่ของการกระทำ			
		นาน ๆ ครั้ง	บางครั้ง	ค่อนข้างบ่อย	บ่อยครั้ง
การนำความลับหรือข้อมูลของผู้อื่นไปเปิดเผย ฉันเคยนำข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่น ไปเปิดเผยผ่าน สังคมออนไลน์ (เช่น ชื่อ-สกุล เบอร์โทรศัพท์ อีเมล เป็นต้น)					
ฉันเคยนำเรื่องส่วนตัวของเพื่อนไปเผยแพร่ผ่านสื่อ สังคมออนไลน์ โดยที่เพื่อนไม่รู้ตัว (เช่น ข้อความ ภาพ หรือวิดีโอ เป็นต้น)					
ฉันเคยนำเรื่องส่วนตัวของผู้อื่นไปแชร์ต่อ ๆ กัน ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (เช่น ข้อความ ภาพ หรือ วิดีโอ เป็นต้น)					
ฉันเคยแลกเปลี่ยนภาพจากการสนทนาส่วนตัวกับเพื่อน หรือคนรู้จัก แล้วไปโพสต์ลงสื่อสังคมออนไลน์ โดยที่เพื่อนหรือคนรู้จักไม่ยินยอมหรือรับรู้ก่อน					
ฉันเคยแลกเปลี่ยนภาพการสนทนาระหว่างตนเองกับ ครูประจำชั้นส่งต่อให้เพื่อนในโรงเรียนอ่าน					
การแอบอ้างตัวตน ฉันเคยนำภาพของผู้อื่น ไปใช้ตั้งเป็นรูปโปรไฟล์ ในเฟซบุ๊ก อินสตาแกรม ไลน์ หรือทวิตเตอร์ของ ตนเอง					
ฉันเคยนำชื่อ/ ข้อมูลส่วนตัวของเพื่อนหรือคนรู้จัก ไปใช้โดยที่เพื่อนหรือคนรู้จักไม่ยินยอม (เช่น ชื่อ-สกุล เบอร์โทรศัพท์ อีเมล เป็นต้น)					
ฉันเคยนำแอ็กเคานต์ของเพื่อนไปใช้โพสต์ ภาพ/ ข้อความต่าง ๆ ผ่านสื่อสังคมออนไลน์					

ประเด็น/ การกระทำ	พฤติกรรม				
	ไม่เคยทำ	ความถี่ของการกระทำ			
		นาน ๆ ครั้ง	บางครั้ง	ค่อนข้างบ่อย	บ่อยครั้ง
ฉันเคยนำแอ็กเคานต์ของเพื่อนไปใช้เพื่อน กลั่นแกล้งผู้อื่นผ่านสื่อสังคมออนไลน์					
ฉันเคยนำชื่อของเพื่อนหรือผู้อื่นไปใช้เพื่อสนทนา กับบุคคลที่ไม่รู้จักผ่านสื่อสังคมออนไลน์					
การเผยแพร่ภาพที่ไม่พึงประสงค์ ฉันเคยส่งต่อภาพลามก อนาจารของเน็ตไอดอล ให้เพื่อนใน โรงเรียน					
ฉันเคยนำภาพที่เพื่อนหรือคนรู้จักที่แต่งกาย ไม่เหมาะสมส่งต่อในกลุ่ม Line					
ฉันเคยส่งต่อคลิปลามก อนาจารให้เพื่อนใน โรงเรียน					
ฉันเคยนำภาพตัวเองที่แต่งกายไม่เหมาะสมลงใน สื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook หรือ Twitter					
ฉันเคยนำคลิปวิดีโอของตนเองที่ถ่ายในขณะที่ แต่งกายไม่เหมาะสมลงในสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook หรือ โปรแกรม Tiktok					

